
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Zákány Község Önkormányzata

2020–2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	44
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	70
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
1. A HEP IT részletei.....	71
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	71
Jövőképünk.....	73
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	74
3. Megvalósítás.....	86
A megvalósítás előkészítése	86
A megvalósítás folyamata.....	86
Monitoring és visszacsatolás	88
Nyilvánosság	88
Érvényesülés, módosítás	89
4. Elfogadás módja és dátuma	90

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Zákány Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Zákány történelme

Zákány már az ókorban is lakott hely volt. Több csiszolt kőkorszakbeli tárgyat találtak a környéken. Az akkori állatvilág nyomait is fel lehetett lelteni, a Kotróból és a téglagyár melletti dombból mamut csontok, fogak és agyarak kerültek elő, valamint rénszarvas agancs is. A római itt tartózkodás nyomai is bizonyíthatók. Római edények és pénzek mellett, egy házalap ásása közben római építmények maradványaira bukkantak.

Zákány község múltjáról Dr. Csánky Dénes könyvében olvashatunk. Zákány már a tatárjárás előtt szerepelt az írásokban. 1227-ben Zakun, 1369-ben Zakaan alakban fordult elő. Váráról 1325-ben van első ízben adatunk. Az 1332-37. évi tizedjegyzék Zákányt a segesi főesperességhez tartozónak tünteti fel, és már plébániája is volt. 1342-ben városi kiváltságokat élvezett, ezekben az években emeltek Szent Márton tiszteletére templomot. 1357-ben Zákányban vámról és révről van okleveles adatunk. 1379-ben I. Lajos király Zákányi Bodiszló fiának, Miklósnak adta adományul.

Már ekkor megkülönböztették a területen Alsó-Zákányt Felső- Zákánytól. 1431-ben Zákányi László nevén találjuk Zákányt, aki 1444-ben átengedte a Marczaliaknak. 1450-ben a város egyes részei házasság révén Dombai Miklós kezébe kerültek, akinek felesége Zákányi László leánya Orsolya volt. Dombai Miklós 1458-ban Alsó- Zákányban új erődítményt épített. 1476-ban a régi kastélyt a Szerdahelyi Imre fiak bírták zálogba a város felével együtt. 1476-ban a Szerdahelyiek mellett a Báthoriak lépnek fel társtulajdonosként. Majd 1495-ben a várost az itteni földekkel a Báthoriak kapták adományul.

1531. november 1-én Ferdinánd király néhány híve Zákányban összejött, egyes adatok rendi gyűlés tartásáról beszélnek. Szulejmán szultán 1532-ben 4. hadjárata alkalmával, Kőszeg felé vonulásakor Zákányon is áthaladt. 1534-ben Zákány 45 portával szerepel (a porták eredetileg birtokegységet jelentettek). 1566. szeptemberében Szigetvár elestének hírére az őrség megszökött a várból és azt felgyújtotta.

Az 1565.-66.évi török kincstári fejadó jegyzékben már faluként szerepel és csak 10 házzal van felvéve. A hódoltság alatt csekély fejlődésnek indult, 1571-ben 77 házból állt, de kevéssel ezután elpusztult. 1580-ban mindössze 1 házat találtak itt a török adószedők. 1598-99-ben Nádasdy Ferenc, 1626-27-ben Nádasdy Pál volt Zákány földesura. 1677-ben Széchényi György kalocsai érsek nyerte el adományul.

Kanizsa és környéke 1690-ben szabadul fel a törökök alól, valószínűleg Zákány is ebben az időben lett szabad. Az 1697. évi összeírás mindössze 12 háztartást talál, ami az 1712. évi megyei összeírásnál csupán 7 háztartásra csökken. 1726. évi nemesi összeírás pusztaként tünteti fel és Inkey János tulajdonaként. 1733 után kezd ismét benépesülni, a régi várostól különálló helyen, Újfalunak is nevezték.

Születési, esketési és halálozási anyakönyvet 1750-től vezetnek, amint a bejegyzések tanúsítják, a plébános hatásköre Zákányra is kiterjed. 1757-től Zákány a Széchenyieké. 1784-85. évi népszámláláskor 525 főt számoltak. II. József összeírásában Zákány a legjobb bortermelő helyek között van felvéve. Csokonai Vitéz Mihály 1799-ben a Dorottyában a következőket írja: „Egy nagy pohárt megtölt zákányi jó borral” a szöveg alatti megjegyzés pedig a következő: „Zákány nevezetes helység Somogy vármegyében, nem messze a Drávától, tartozik a mélt. Gróf Széchenyi familia uradalmához, borai híresek és kelendők.”

1800 körül már postaút vezetett Kanizsáról Zákány postaállomáson át Horvátországba, úgy szintén Horvátországból Zákányon át Iharosberény felé, amely folytatódik a Balaton irányában egész Budáig. A zákányi fatemplom északi fala 1806-ban kidőlt, új templomot 1811-ben Széchenyi Ferenc gróf emeltetett. Az első kántor-tanító és egyben községi jegyzőt felfogadó szerződés 1819-ből való. 1835-ben Zichy Domonkos veszprémi püspök lett Zákány földesura.

A kiegyezés után, 1868-ban megépül a Murakeresztúr-Barcsi vasútvonal, Zákány érintésével, a Déli-vasút kezelésében. 1869-70-ben Zákány-Zágráb vonalat államköltségen építették ki. A gyékényesi vasútállomás 1895-ben készült el és veszi át a határállomási szerepet Zákánytól. Ettől kezdve lesz fontos vasúti csomópont. Az állomás elnevezéssel kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy az új állomás, jó lehet a két község határán épült, mégis a Gyékényes nevet kapta, mert az állomás épülete a falu határába esett. Ezen akkor sem változtattak, amikor az állomást és környékét közigazgatásilag Zákányhoz csatolták, ugyanis nemzetközileg így vált ismertté.

A Zichy-féle kastély 1911-ben épült meg, illetve ekkor bővítették ki emelettel és új szárnnyal. Zichy Ödön volt Zákány legutolsó földesura. Iskola a telepen 1910-ben létesült. Az elemi iskola a zákányi állomás mögötti szállodában nyert elhelyezést. Egyben szórvány internátus is létesül a horvátországi magyar vasutas gyerekek részére. 1913-ban a gyékényesi állomás közelébe költözik át az iskola.

Az I. világháború kitörése után a mozgósítás során sok férfit hívtak be. A háború végén 49 volt a faluban a hősi halottak száma. A két világháború közötti időszak politikáját félféudális társadalmi berendezkedés jellemezte. Kicsiben ez tükröződik Zákány életében is. Ismét Zákány (fenti falurész) és Zákánytelep néven szerepel. A telep elnevezést a sok betelepült, a katonaságnál, határőrségen, vasúton szolgálatot teljesítő, itt letelepedett, családot alapítóról hívták telepnek. A két falurész merőben eltérő életvitele, (képzettsége, földrajzi, lakóhelyi adottságai, lehetőségei) szinte kasztokra osztották a lakosságot. Falusias hagyományokat nem éltek, mindentől 2 épült. A telepi templom 1931-re készült el, külön plébánia, temető létesült. Az I. világháborúban elesett hősök emlékművet 1931. október 2-án avatták fel, a hozzátartozók adományából hozták létre. Két iskola, két óvoda, két posta stb. szerveződött.

Horvátország elszakadása után nagyon sok magyar vasutas telepedett itt le. (Főként a telepi részre). Zákány lélekszáma, míg 1891-ben csak 1116 volt, 1937-re megkétszereződött 2243-ra emelkedett. A II. világháború alatt német csapatok Zákányon keresztül indítottak támadást Jugoszlávia ellen. A háború végére nagy károsodás érte az állomást, a kivonuló német csapatok rombolása miatt. Az akcióterületen élők lakossági, társadalmi hátrányai a történelmi múltban gyökereznek.

A II. világháború előtt virágzó település volt Zákány. Munkahelyek tucatjai, több száz embernek, köztük a környező település lakosainak is biztos, tervezhető megélhetést kínáltak. Szállodák, mozi, sportlétesítmények, kereskedelmi és szolgáltató egységek működtek a településen. A vasúti tisztviselők, vámosok, határőr tisztek polgári körülmények között éltek, külső, belső cselédséget tartottak. A nők nem dolgoztak, tenispályák, parkok, vendéglátó kerthelyiségek biztosították a szabadidő eltöltését.

A határzár/elszigetelt határsáv politikai, gazdasági következményei a 1980-as évekig éreztették hatásukat, fokozatosan LHH-s kistérségi településsé degradálva azt. 2002 októberében a falu akkori iskolaigazgatói összeveszték (később polgármesterek lettek mindketten), ugyanis a kettévált falu Zákányfalú és Zákány néven szerepelnek. (Ma újra körjegyzőséget alkot a két település, és egy közös általános iskolát tart fenn.)

A település általános **(elhelyezkedés, megélhetés, népesség)** bemutatása

Zákány Magyarország Dél-Dunántúli területén, Somogy megyében, a Csurgói kistérségben, a Dráva folyó mentén helyezkedik el.

„Természeti kincsei révén méltán tekinthetünk Zákányra a Dráva part somogyi szakaszának gyöngyszemeként. Területén három hegység vonulata húzódik: Magashegy, Tölöshegy, és Látóhegy, ahonnan csodálatos panoráma tárul az idelátogató szeme elé. Felejthetetlen élményt nyújt a kilátóból letekintő számára a zákányi lankákon fűtjeitől duzzadó szőlőültetvények képe, a Dráva lustán kanyargó vonulata, a táj érintetlen szépsége és a túlparton karnyújtásnyira elterülő horvátországi városok látványa.”

„Múltunk történelmi és természeti értékeit megőrizni egyetemes feladatunk. Ezen túlmenően a változások előidézőiként maradandót alkotni és hátrahagyni az utókornak a legfontosabb küldetés. Az Önkormányzatunk céljai között szerepel megfelelni a helyi lakosok igényeinek és világunk változást sürgető kihívásainak is.

Fontosnak tartjuk, hogy az itt élő emberek éppúgy, mint a vendégeként, látogatóként hozzánk érkezők tájékozódhassanak, információt kapjanak településünk mindennapjairól, problémáik megoldásában sokféle szolgáltatást vehessenek igénybe.” (ld. küldetés www.zakany.hu)

A jelenlegi célterület lakásait egykor az ide vezényelt, szolgálatot teljesítő katonacsaládoknak építették. Az 1950-es években korszerűnek számító épületek állaga folyamatosan romlott, a nyugdíjba menők olcsón megvásárolhatták, ám a felújítás, komfortosítás rendre elmaradt.

Az épületek első tulajdonosai mára kihaltak, a lakások gyakran cserélnek gazdát, egyre olcsóbb áron. Gondot okoz a lakásfenntartás, állagjavítás, korszerűsítés, különösen olyan esetekben, amikor a család aktív korú tagjai rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkeznek.

A szegregált, telepszerű lakókörnyezetben, élők semmiféle közösséget nem alkotnak, de az együttélés problémákkal terhelt. Megélhetési gondok, bűnözés, munkajövedelem hiánya, alacsony iskolai végzettség, egészségügyi problémák, szolgáltatási, szabadidő hasznosítási hiátusok együtt vannak jelen.

Megállapítható, hogy a célterületen (telepszerű lakókörnyezetben élők) körében tehát olyan többféle, generációkon át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, amelyek kezelése az érintetteknek önjelétől, valamint a települési, feladatellátásra elkülönített állami normatívákból, helyi forrásokból, – külső segítség nélkül – mára lehetetlenné vált. A célok eléréséhez a projekt megvalósítói (konzorciumi partnerek és együttműködő szervezetek) által nyújtott, egyéni adottságokra és szükségletekre épülő, több elemből álló, összetett beavatkozási eszközrendszer szükséges.

Gazdasági helyzet

Jelenleg a településen működő vállalkozások száma összesen hét, amelyből termelő mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozásból öt, és ipari tevékenységet folytató vállalkozásból kettő található.

Pénzügyi szolgáltatást a Barcs és Vidéke Takarékszövetkezet, valamint a Posta nyújt.

Hét kereskedelmi egységről tudunk beszámolni, köztük élelmiszer jellegűről, táp és takarmányboltról, szerszámoltról, webáruházról, alkatrész és számítógép üzletről.

Két darab vendéglátó-ipari egység működik a településen (presszó, italbolt), a vendégétkeztetés az óvoda által működtetett konyhán oldható meg.

Szálláshelyek férőhelyei Pincészet: 12 férőhely/szállás, étkezés

Mosolyka Vendégház 12 fő férőhely/ szállás, étkeztetés

Az irodaépületek száma: 4-5.

Iparűzési adó bevétel 2019 évben: 26.388.159Ft

A rendszerváltást követő átrendeződések, a település adottságaira épülő téglagyár, betonelem gyártás, valamint a mezőgazdaságra épülő élelmiszeripar (konzervgyár, téstagyár, szeszfőzde) ellehetetlenültek, sorra zárták be kapuikat a tradicionális vállalatok. A vasúti villamosítás, korszerűsítés, áru és személyforgalom jelentős csökkenése után nem volt már szükség a helyi, képzetlen munkaerőre a MÁV – nál sem, a BM

átszervezések után megszűnt a helyi határőrség, a rendőrség pedig csupán néhány helybeli szakembert foglalkoztat.

A 80-as évek közepén ugrásszerűen megnőtt a munkanélküliek száma, mely folyamatos emelkedést mutat.

Kitörési pontként, a helyi foglalkoztatási lehetőségeket vizsgálva megállapítható, hogy az utóbbi években az agrárágazat eltartó képessége nő, szaporodnak a családi vállalkozások, főleg a kertészet, ültetvénygazdálkodás (dísznövénykertészet) és a borászat térhódítása figyelhető meg. Sajnálatosan ezek un. családi (kényszer) vállalkozásoknak minősülnek, (külső alkalmazott nélkül vagy szezonális jelleggel) sokszor a feketegazdaságra jellemző paraméterekkel.

Megfigyelhető, hogy a helyi, mezőgazdasági vállalkozások életképesek, ha szakértelemmel folytatják tevékenységüket. Hiányzik viszont a helyi, térségi piacra jutás megszervezése, ugyanis a település boltjai, és a központi konyha is külső szolgáltatóktól vásárolja az alapanyagokat.

Megoldatlan a település közterületi fenntartása, zöldterület kezelési feladatai, így életképes lenne, egy un. „zöld kommandó” brigád, ami a parlagfű mentesítésben tudna jelentős szerepet vállalni, valamint szükség van az idősödő lakosság kertfenntartásban történő támogatására is.

Szolgáltató jellegű kereskedelmi és idegenforgalmi vállalkozások is indultak, de a tartós keresletet biztosító, fejlődés alapját képező iparosodás elmaradt. Az ide látogató családok főként un. bakancsos turisták, akik nem keresnek, vásárolnak szolgáltatásokat, így azok fenntartásában sem nyújtanak segítséget. A helyi vállalkozások minőségi szolgáltatást szeretnének kínálni, dolgozóiktól szakértelmet, megbízhatóságot, elvárható megjelenést várnak. Különösen igaz ez a megállapítás, ha a távolabbi vendéglátóhelyek munkaerőigényét vizsgáljuk, hiszen ők a szakértelem mellé a nyelvtudást is előtérbe helyezik.

Lakhatás, infrastruktúra és közlekedés

A településen körülbelül 18-20 lakás minősíthető hátrányos helyzetű, szegregált lakókörnyezetűnek. Ezekben az esetekben gondot okoz a lakásfenntartás, állagjavítás, korszerűsítés, különösen azokban a családokban, ahol az aktív korú tagok rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkeznek.

A lakások komfortfokozata vegyes, vannak közöttük pl. nyugdíjasok által mintaszerűen rendben tartott porták, de lelakott, elhanyagolt állapotban lévők is.

A Csurgói kistérség közlekedési elérhetőségi viszonyai kétféleképpen. Közúton a kistérség nehezen megközelíthető, perifériális jellegét erősíti az a tény, hogy egyetlen főközlekedési út érinti, a 61-es, amely Iharosberényen, vagyis a kistérség északi részén keresztül kapcsolja össze Kaposvárt Nagykanizsával. A kistérség belső területeit, így Zákányt is csak mellékutakon lehet megközelíteni. Nagykanizsát és Csurgót a 6808-as út kapcsolja össze Zákánnyal.

A vasúti infrastruktúra szempontjából a térség jobban ellátott. A 41-es, Dombóvár-Gyékényes vonal egyvágányú villamosított fővonal, Intercity és nemzetközi gyorsvonati forgalommal. Ez Gyékényesen találkozik a 60-as számú, Nagykanizsa-Pécs (egyvágányú, nem villamosított) vasútvonallal, amely elvileg szintén fővonal, bár műszaki állapota helyenként inkább az elhanyagoltabb mellékvonalakat idézi.

Zákányt a Somogy IC naponta egy járatpárral köti össze Budapesttel, Kaposvárra napi tizenegy, Nagykanizsára öt, Pécsre kettő, Szombathelyre pedig egy gyorsvonat közlekedik.

A település általános foglalkoztatási, valamint a szegregált lakókörnyezetben élő állampolgárok foglalkoztatási helyzetének bemutatása

A foglalkoztatók a gyenge infrastruktúra, a főutak, autópályák távolsága, a munkavállalók összetétele és számos más ok miatt, ritkán telepednek meg a térségben. Ipari park létesítése bár már 8 éve tervben van, mégis csak a dokumentumokban létezik.

A kistérségben székhellyel, telephellyel regisztrált vállalkozások száma 1213 db, melyből Zákány településen mindössze 12 db van jelen.

A kistérségben ezer lakosra jutó vállalkozások száma 68 db, ami önmagában aggasztóan kevés, de különösen az, ha megvizsgáljuk, hogy az 1213 db vállalkozásból, csupán 324 db működik társas vállalkozásként.

Jelenleg a mezőgazdaság ágazatai közül az örökzöldek (fenyő, tuja félék), a takarmánynövények, repce, gabonafélék, a bogyós gyümölcsök termesztése, a burgonyatermesztés, és néhány más termék (például méz, szelídgesztenye) előállítására emelhető ki. Ezen belül is a málna (az elmúlt évtizedben széleskörűen elterjedt), a szederfélék, és az eper. A megtermelt áru jórészt helyi hűtőházakba (Csurgó) került, de viszonylag alacsony feldolgozottsági szinten hagyta el a kistérséget, így az ágazat jövedelem-termelő képessége alacsony maradt.

A térség ipara gyengén fejlett, ugyanis Csurgó és környéke - politikai okokból tekintettel határ menti helyzetére - kimaradt a vidék iparosítását célzó, az 1960-as és 70-es évekre jellemző programokból is. Csak néhány könnyűipari, azon belül is textil-, illetve faipari vállalatnak volt itt telephelye, melyre ma már csak a nagyszülők emlékeznek. 1990 után sem valósultak meg jelentős tőkebefektetések a térségben, legalábbis olyanok nem, amelyek képesek lettek volna a korábbitól eltérő irányt adni a kistérség fejlődésének. Meghatározó szereplő a Csurgói Faipari Kft, a Metalux, valamint 1-2 összeszerelő üzem.

Szolgáltatásokat leginkább tőkeszegény, un. kényszervállalkozások nyújtanak, melyeknek foglalkoztatási potenciálja kicsi (kereskedő, kocsmáros, fodrász, kertészeti vállalkozások stb.). A kistelepülések vállalkozásaira tehát az egyéni vállalkozás, önfoglalkoztatás, esetleg segítő családtag a jellemző, így nem várható komoly munkaerőigényt tervező vállalkozás letelepedése.

Helyi szociális szolgáltatók

- Tanyagondnoki szolgáltatás, szociális étkeztetés (a helyi önkormányzat fenntartásában, vezető: Márkovics Zoltánné)
- A házi segítségnyújtást a
- Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat (Kistérségi fenntartásban) Hadi Róbert családgondozó heti 2-4 órát tölt a településen.

A település általános közoktatási helyzetének, ellátórendszerének bemutatása

Helyi intézmények:

- Napsugár Egységes Óvoda – Bölcsőde (Vezető: Horváth Veronika)
- Zrínyi Miklós Általános és Alapfokú Művészeti Iskola (Igazgató: Csertán János)

Közigazgatási és közösségi szolgáltató intézmények jelenléte

Közigazgatást szolgáló intézmény:

- Polgármesteri Hivatal (Cím: 8852 Zákány, Május 1. utca 6.)
- Zákány-Őrtilos-Zákányfalu Községek Körjegyzősége (8852 Zákány, Május 1 u. 6.)

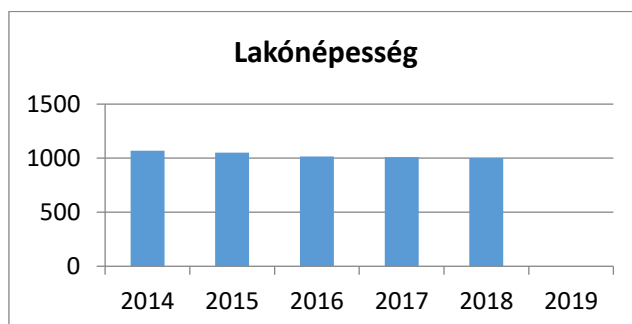
Demográfiai helyzet:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	FŐ (TS 0101)	Változás
2014	1068	bázis év
2015	1050	98,31%

2016	1016	96,76%
2017	1009	99,31%
2018	1000	99,11%
2019	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség a településen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyeket jelenti.

2014-2018 között 68 fővel csökkent a lakónépesség száma.

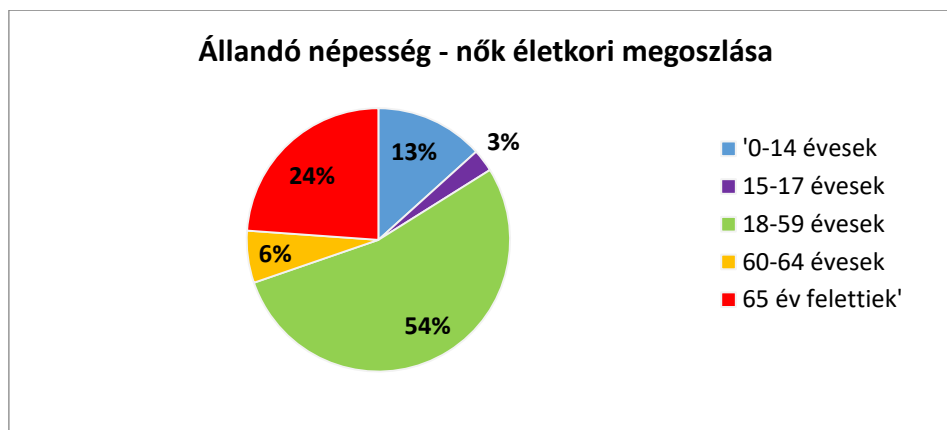
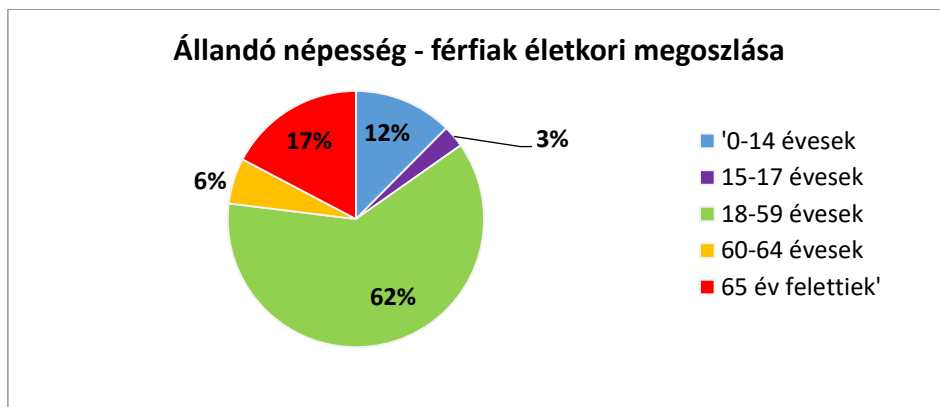
Zákány alapvető problémája a demográfia helyzete. (A település lakossága az elmúlt 25 évben folyamatosan csökkent.) Az egyes korosztályok népessége jelentősen átrendeződött. Elsősorban az óvodai és az alapfokú oktatásban résztvevők, valamint a fiatal felnőtt korosztály csökkenése várható.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	538	578	1116	48,21%	51,79%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			40	3,58	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	67	77	144	6,00%	6,90%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	15	16	31	1,34%	1,43%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	332	310	642	29,75%	27,78%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	31	37	68	2,78%	3,32%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	93	138	231	8,33%	12,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe.

A legújabb 2018 évi KSH adatok szerint településünk állandó népessége 1116 fő.

A nők száma ebből 578 fő, arányuk a lakónépesség számához viszonyítva **51,79 %**, a férfiak száma 538 fő, arányuk a lakónépesség számához viszonyítva 48,21 %. Korcsoportos bontásban a 0-2 évesek száma 40 fő.

A 0-14 évesek száma 144 fő, amely esetében a nők száma 77, arányuk 53%, a férfiak száma 67, arányuk 47 %.

A 15-17 évesek száma 31 fő a nők száma egy fővel több csupán.

A 18-59 évesek száma 642 fő, amelyből a nők száma 310 fő arányuk 48 %, a férfiak száma 332 fő, arányuk 52%.

A 60-64 évesek száma 68 fő, amely esetében a nők száma 37 fő, arányuk 46 %, és férfiak száma 31 fő, arányuk 54 %.

A 65 év felettek száma 231 fő, ebből a nők száma 138, arányuk 60 %, a férfiak száma 93 fő, arányuk 40 %, amely korosztálynál megfordul az arány és a férfiak száma alacsonyabb, mint a nőké. 65 év feletti korcsoport nemek szerinti aránya rámutat arra, hogy a férfiak várható élettartama alacsonyabb, mint a nőké.

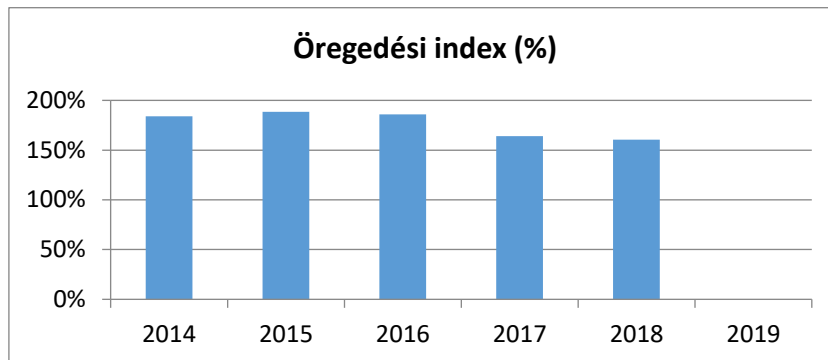
3. számú ábra: Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	230,0	125,0	184,00%
2015	232,0	123,0	188,62%
2016	236,0	127,0	185,83%

2017	228,0	139,0	164,03%
2018	231,0	144,0	160,42%
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira lakosra mennyi 65 éven felüli fő jut. Ha az index 100 fölött van, akkor a településen a 65 év felettek vannak többen.

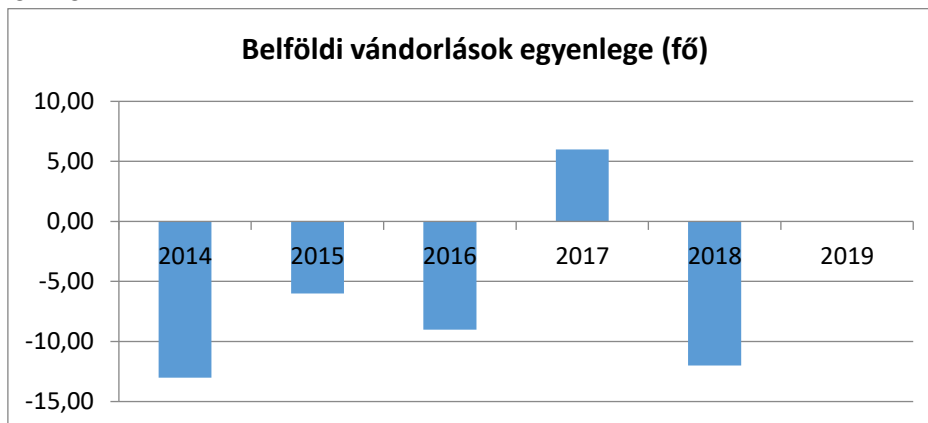
Megállapítható, hogy magas az időskorúak lakosságon belüli aránya. Míg a lakónépesség öregedési indexe 2014-ban 184% volt, addig 2018-ben 160,42%-ra csökkent, de még így is jelentős a lakosság öregedése. A rendelkezésünkre álló adatok - 3. ábra - alapján látható, hogy az előregedés legnagyobb mértéke (188,62%) 2015-ben volt. Megfigyelhetjük, hogy továbbra is érvényesül az évről évre fokozatosan növekvő előregedés. Mindezek következtében az idősek fokozottabb ellátása szükséges.

4. számú ábra: Belföldi vándorlások

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	30	43	-13,00	-11,56
2015	25	31	-6,00	-5,35
2016	33	42	-9,00	-8,09
2017	31	25	6,00	5,35
2018	34	46	-12,00	-10,75
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulásában az egyik fontos demográfiai tényező a **belföldi vándorlás**.

A belföldi vándorlásoknak a 2014 és 2018 közötti időszakban történő vizsgálata során megállapítható, hogy az elvándorlások mértéke négy vizsgált évben meghaladta az odavándorlások mértékét.

Összességében a településre az elvándorlás jellemző.

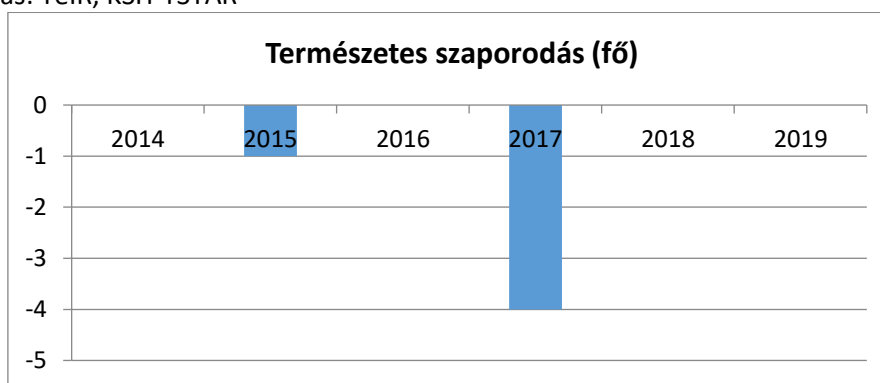
Meg kell jegyezni, hogy a fiatalok többsége középiskolai tanulmányai után már egyáltalán nem tér vissza lakóhelyére és esetükben egyre inkább jellemző a külföldi munkavállalás. Az érintettek többségben nem jelentették ki állandó lakóhelyüket, ugyanakkor évente mindössze néhány ünnepi alkalommal látogatóba térnek vissza.

5. számú ábra: Természetes szaporodás egyenlege

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	14	14	0
2015	9	10	-1
2016	9	9	0
2017	13	17	-4
2018	13	13	0
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás tekintetében a halálozások száma 2015-ben és 2017-ben meghaladta az élve születések számát. A születésszám növelése érdekében a gyermekvállalás ösztönzése országos szinten halaszthatatlan beavatkozást igényel.

Értékeink, küldetésünk

Zákány Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának megalkotásával a településen nagy számban található alacsony iskolai végzettségű, pályakezdő, ill. a munkaerő-piacra hosszabb szünet után belépni kívánó, tartósan munkanélküli, tartós betegséggel, fogyatékkal élő személyek, valamint mélyszegénységben élő romák, gyermekek, idősek esélyegyenlőségét kívánja megteremteni az élet minden területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Zákány Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország Alaptörvénye „Szabadság és felelősség” fejezetének XV. cikke kimondja, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, minden ember jogképes. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A nők és a férfiak egyenjogúak. Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti, továbbá külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékosággal élőket.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A fent hivatkozott jogszabály 31. § (2) bekezdése kimondja, hogy a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nőkre, a

mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékossgal élő személyek, valamint a gyermekek és idősök csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A hivatkozott forrás 31. §-ának (3) bekezdése szerint a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Zákány Község Önkormányzat a Képviselő-testület megalkotta a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló, valamint a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy a községben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékossgból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi

szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján 2019. és 2020. évben a képviselő-testület felülvizsgálta. A rendeletek megalkotása és alkalmazása során kiemelt szempont a hátrányos helyzetben lévő emberek, családok és csoportok figyelembe vétele.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció:

A koncepció feladata, hogy a törvényjavaslat rendelkezéseinek és az önkormányzat alábbiakban vázolt kötelezettségeinek és lehetőségeinek figyelembevételével meghatározza azokat a szabályozási elveket, amelyeket a költségvetési rendelet-tervezet összeállításánál érvényesíteni kell.

A költségvetési törvényt – az Országgyűlés még nem alkotta meg, ezért az előterjesztésben a jövőre vonatkozó konkrét számadatok nem szerepelnek. Az önkormányzat által eddig vállalt feladatokat, kötelezettségeket teljes körűen számba kell venni, és elsősorban azokat kell teljesíteni a reálisan tervezhető bevételekből. További kötelezettségeket csak olyan mértékben szabad felvállalni, amelyek a még elviselhető kockázati és teherviselő határon belül vannak.

A következő év feladatainak meghatározása részben az elmúlt időszak döntései alapján történik, részben a következő évekre vonatkozó célok ütemes megvalósítása szerint, mind a fejlesztés, mind a működtetés terén. A következő évek legfontosabb célja az önkormányzat által biztosítandó feladatok lehető legjobb színvonalon történő ellátása, a működtetés terén a feladatellátás biztosítása, és mindehhez a pályázati lehetőségek kihasználásával történő fejlesztésekkel kapcsolatos döntés, megvalósítás. A következő feladatellátás elsődlegessége mellett az önként vállalt feladatokat folyamatosan csökkenteni szükséges.

Fentiek alapján a 2014. évre javasolt fő célkitűzés:

A meglévő szervezeti struktúra áttekintése, az önkormányzati intézmények működőképességének megőrzése, a kötelező feladatok elért színvonalon történő ellátása, racionális működtetés, a folyamatban lévő beruházások befejezése és újak kezdése, és mindehhez a forrás biztosítása saját és külső eszköz igénybevételével.

Az önkormányzat 2014. évi költségvetési javaslatának, rendelettervezetének alapja az elfogadott költségvetési koncepció.

A határozati javaslat megjelöli azokat az irányokat, melyek szerint a tervező munkát folytatni kell. Ezek alapján vehető számba az önkormányzat által tervezhető forráslehetőség, valamint a kiadási szükséglet. A tervekészítés során a lehetséges igényeket teljes körűen szerepeltetni kell, mivel év közben módosítás nem, vagy csak rendkívül indokolt esetben történhet a működés terén.

A tervező munka folyamata

A 2014. évi önkormányzati tervszámok kialakításánál az országos irányelvek mellett figyelembe vettük a tervezésre és működésre vonatkozó képviselő-testületi döntéseket:

a) helyi irányelveket

- az önkormányzat 2011-2014. évekre vonatkozó gazdasági és munkaprogramja alapján vállalt kötelezettségeket,
- a vagyonrendeletet
- a helyi adóbevételek céljellégű felhasználását.

b) kötelező, illetve a legszükségesebb önkéntes feladatvállalást.

c) szervezeti struktúrát: Zákány Község Önkormányzata az oktatási feladatának ellátását állami fenntartásba adta.

Intézkedési javaslatok, tervezési korlátok vagyongazdálkodási, fejlesztési körben:

- a saját forrásigény minimalizálása érdekében pályázatok benyújtása,
- új feladatok esetében fontossági sorrend meghatározása,
- működési körben megtakarítást eredményező átszervezésekhez szükséges épületek felújítása, átalakítása,
- a feladatellátás átszervezése kapcsán megüresedő épületek értékesítése,
- saját energiaellátási lehetőség fejlesztése,
- az intézmények jelenlegi és/vagy új feladatai ellátása érdekében szükséges technikai eszközállomány bővítése pályázati forrásokból, átszervezés kapcsán az új partner segítségével.

A Képviselő-testület a 2014. évi önkormányzati költségvetés előterjesztés szerinti koncepcióját, az abban szereplő általános elveket 2013. április 17. napján elfogadta. Tartalma alapján, mivel a működési kiadások döntő részét a személyi juttatások teszik ki, ezért azok finanszírozhatósága érdekében - az eddigi racionalizálási intézkedéseken felül - tovább kell keresni azokat a belső szervezeti lehetőségeket, melyek további létszám megtakarításokat eredményeznek. Ezen igényeket az intézményeknek a belső struktúrájuk átalakításával, a feladatkörök újragondolásával, azok további összevonásával, átcsoportosításokkal kell megoldani.

Költség-haszon és hatékonysági számításokkal alátámasztva keresni kell a lehetőséget további szakmai és kiegészítő tevékenységek esetleges kiszervezésére, átalakítására. A létszámcsökkentések egyszeri pénzügyi kezelésére a központi pénzekből nyerhető pályázati támogatás.

A végleges költségvetés összeállításához a személyi kiadásoknál alapvetően csak a jogszabályi kötelezettségek biztosítását lehet célként megfogalmazni. A munkaadókat terhelő járulékoknál az előirányzatot a személyi juttatásokkal arányosan lehet kalkulálni.

Dologi kiadások növekedésére – a korábbi évekhez hasonlóan – a központi állami támogatások, átengedett bevételek 2014. évben sem tartalmaznak várhatóan plusz-forrásokat, ezért kényszerű növekedésük hatását helyben képződő bevételekkel, illetve megtakarításokkal kell biztosítani.

A dologi kiadások változásához – figyelemmel a központi források szűkítését – csak a tervezett inflációnál kisebb mértékű támogatásbővülést lehet felvállalni. Az infláció hatásaként nem hagyható figyelmen kívül a működési kiadások növekedése, melyet minden lehetséges eszközzel továbbcsökkenteni szükséges. Elsődleges feladat minden intézménynél a folyamatos üzemeltetés biztosítása. Összességében a község működtetésével, az egyes ágazatok működéssel – támogatási rendszerével kapcsolatos kiadások a bevételi korlátok miatt várhatóan nem lesznek növelhetők, minden eddigi évnél fontosabb a költségek csökkentése, és a bevételek növelése, továbbá az intézményhálózat és az önkormányzati vagyon hatékonyabb működtetését szolgáló megoldások alkalmazása.

A költségvetési előirányzatok tervezésekor a kötelező önkormányzati feladatok prioritását biztosítani kell. Önként vállalt feladat a költségvetésben akkor tervezhető, ha annak pénzügyi fedezete az önkormányzat saját bevételeiből megteremthető. Az önként vállalt feladat kiadásainak finanszírozása a kötelező önkormányzati feladatok ellátását nem veszélyeztetheti.

Szolgáltatástervezési koncepció:

A kialakításra kerülő szolgáltatásokat (munkavállalókat, szülői szerepeket, oktatást, nevelést támogató funkciók) hosszú távra tervezzük. Az integráltan működő szociális alapellátást támogató szolgáltatások technikai felszerelése rendelkezésre állnak, továbbra is az eredeti célokat szolgálják. Várhatóan a komplex szolgáltatások vonzóbbá teszik a helyi intézményrendszert, a szakmai közösség, innovatív lakosságsegítő szolgáltatási élhetőbbé a települést, mely lakosság – így normatíva megtartó, növelő hatású is.

A humánerőforrás helyben él, a szolgáltatások továbbműködését továbbra is a jelenlegi munkacsoport biztosítja majd. Bár az önkormányzati és szociális szolgáltatások átszerveződése várható a következő években, a humánerőforrásra továbbra is szükség lesz a településen. (Figyelemmel kísérjük a bevonható állami normatívák alakulását pl. kulturális, szociális információ, családsegítés, családi napközi, programokra rendelhető támogatások, helyi önkormányzati bevételek, de ezeken túl, a célokhoz rendelhető, egyéb alternatív, pályázati források elérésére is törekedni fogunk.)

A munkahelyteremtéséhez, munkahely megtartáshoz a vezetők munkahelyteremtése, megtartása is kapcsolódik. Meg kell akadályozni, hogy megélhetési problémák, létbizonytalanság, kilátástalanság okán a helyi szakemberek külföldre távozzanak. Alapvetően szükséges a társadalmi összefogás, melyre jelen projekt kiváló lehetőséget teremt. Települési szinten, együtt tervezni sokkal könnyebb, mintha piaci vetélytársként

tekintene egymásra önkormányzati és civil szektor. A jelenlegi, településen élő munkanélküli célcsoport pedig örök célcsoportot, nem pedig képessé tett munkavállalók, önkéntesek csoportját jelentené.

A nyári gyermekfelügyeletre alkalmassá tett épületrész szálláshelyei bentlakásos táborok, képzések helyszíne lehet, amely önfenntartóvá válhat, projektek bázishelye is lehet. Az épület fűtését hosszú távon alternatív biomasszával tervezzük (Arundo).

- Nyitvatartási- és ügyintézési idők racionalizálása, várakozási idők csökkentése.

- A munkavállalók igényeit figyelembe vevő intézményi nyitva tartások generálása, szolgáltatásokhoz való hozzáférések támogatása (Helyben: polgármesteri hivatal, óvoda, iskola, helyi szolgáltatók, közösségi ház).

- Felhasználóbarát szolgáltatásnyújtás kialakítása, szolgáltatások igénybevételének racionalizálása – a családok, munkavállalók igényeit figyelembe vevő szolgáltatásfejlesztés a bevont településeken: előzetes bejelentkezés lehetőségének biztosítása, kereskedelmi egységek nyitva tartása, házhozzáállítás, rendezvények idején gyermekfelügyelet, alkalmi jellegű gyermekfelügyelet (pl. szülők képzésének, ügyintézésének, szabadidős programjainak, atipikus munkavégzésének idejére) megszervezése.

- A munka és a magánélet összehangolását segítő lakossági általános informálás. Előadások, helyi sajtó, szórólapok, személyes tájékoztatás útján történik.

Köznevelés-fejlesztési terv:

A településen nincsenek rendszeresen elérhető, igénybe vehető, szervezett szabadidős tevékenységek (kultúra, sport területén). Nincs művelődési ház sem, közösségi rendezvényeknek, (pl. falugyűlés, ünnepségek idején) a település iskolájának tornaterme ad helyet.

Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció:

Előzmények:

Zákány község településszerkezeti terve az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény (továbbiakban: Étv.) és az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet (továbbiakban: OTÉK) előírásai alapján készült.

E rendelkezések szerint az önkormányzat elkészítette és 1/2004. (I.14.) számú önkormányzati határozatával jóváhagyta a településfejlesztési koncepciót, amely foglalkozik a település jellegével, szerepével, a fejlesztést befolyásoló gazdasági háttérrel, a népesség alakulásával, a foglalkoztatással. Feltárta a település szerkezeti összefüggéseit és környezeti adottságait, rögzítette a fejlesztéssel kapcsolatos főbb elvárásokat; a lakásépítés, a szabadidő eltöltés, az idegenforgalom, az intézményellátás körét és a fejlesztésük szándékát. Számba vette az infrastrukturális adottságokat, a fejlesztési igényeket és foglalkozott a táji- és az épített környezet védelmével, feltárta a regionális-, a megyei- és a kistérségi összefüggéseket, valamint a külterületi fejlesztés szempontjait.

A településszerkezeti terv a településfejlesztési koncepcióra építve, azzal összhangban készült. Figyelembe vette, hogy 2002. október 20-án Zákányból kivált és önálló önkormányzatot hozott létre Zákányfalu. A képviselőtestületek a településrendezési terveik elkészítésével külön tervezőket bíztak meg. A tervezők feladata, hogy a településszerkezeti kapcsolatoknak megfelelően a szükséges egyeztetéseket elvégezzék.

Tervi előzmények:

A településre a SOMOGYTERV 1986-1987-ben készített összevont rendezési tervet, a Zákány és településcsoportjára készült összevont rendezési terv keretében.

Regionális összefüggések:

A regionális összefüggések értékelésére a jóváhagyás előtt álló Somogy megyei Területrendezési Terv (SMTT), a Dél-Dunántúli Területfejlesztési koncepció és program (DDTF), az Országos Területrendezési Terv (OTR), valamint Csurgó és Térsége Önkormányzati Területfejlesztési Társulás területfejlesztési programja ad alapot.

Ezek szerint Zákány közepes nagyságú település, mely a csurgói statisztikai körzetbe tartozik, mint annak egyik mikro központja. Középfokú ellátás szempontjából elsősorban Csurgóhoz és Nagykanizsához vonzódik. Felsőfokú ellátását a megyeszékhely; Kaposvár és Nagykanizsa, illetve a régióközpont; Pécs biztosítja. A település múltjában, és jövőjében is meghatározó szerepet játszik a vasút.

A rendezési terv készítése során figyelemmel kell lenni:

- a település alsó fokú ellátási szerepkörére, határ menti jellegére,
- logisztikai szerepének várható felértékelődésére,
- a helyi kisvállalkozások támogatására, fejlesztési lehetőségeik biztosítására,
- a települési-, táji- és természeti értékek megőrzésére, a természetvédelmi terület lehatárolására,
- a felszíni érzékenység tekintetében, az „A” „fokozottan érzékeny” területi besorolásra;
- az épülő szennyvíz-csatorna hálózatra,
- a közigazgatási területből kivált Zákányfalura, a külterület megosztására, a kapcsolódó területek övezeti besorolásának egyeztetésére.
- a vízbázisok védőterületeire, a vízellátási rendszer rekonstrukciójára;
- a település kulturális örökségeinek, építészeti, régészeti értékeinek védelmére.

Tájrendezés:

A tájrendezés alapvető célja a meglévő természeti és hagyományos építészeti, régészeti értékek védelme. Ezen belül az erdőterületek, a Dráva folyó, az Izidorus- és a Zákány patakok medrei képezik a táj legfőbb értékeit. Az e területen honos állat és növényvilág védelmét is biztosítani kell.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága által jelzett védendő területeket a szerkezeti terv lehatárolta. Védelmével kapcsolatos előírások a helyi építési szabályrendeletben kerülnek meghatározásra.

Ilyen védelemben részesítendő területek az összefüggő, nagy kiterjedésű, települést övező erdőterületek, valamint a vízfolyások medrei. Ezek védelmét a területi besorolások biztosítják, amelyeket a szabályozási előírásokban is meg kell fogalmazni.

Hagyományokat őrző táji karakterként védendő:

- A Duna-Dráva Nemzeti Park jelenlegi területe és tervezett bővítése, a Natura 2000 terület, az ökológiai hálózat által érintett terület.
- Régészeti lelőhelyek és régészeti érdekű területek.
- Helyi építészeti értékvédelemre javasolt építmények és egyéb objektumok. (Zákány közigazgatási területén műemléki érték nincs, a R. k. templom Zákányfalu területén, a Szabadság u. 494 hrsz alatt található)

A fentiek védelmét a rendezési terv szabályozási munkarészeiben részletesen meghatározza.

Környezetvédelem:

A környezetvédelemről és a közműellátásról önálló szakági munkarész készült.

Vízvédelem, talajvédelem:

A környezet vízvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény egyaránt meghatároz általános követelményeket a vizek védelme érdekében.

Zákány község ivóvízbázisát adó mélyfúrású kutak területe bele esik a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet által kijelölt sérülékeny vízbázisok területébe, a védőidom, védőterület kijelölését a rendezési terv az SMTT-ben jelzett felszín alatti vízbázis védőterületének megfelelően rögzíti. Az ivóvízbázis védelme, a mélyfúrású kutak kerítéssel történő körbevétele megtörtént.

A vízvédelem és talajvédelem szempontjait, a szabályozási előírásokat rögzítő rendeletben kell kidolgozni. A szerkezeti terv területi minősítései a vízvédelmet és a talajvédelmet egyaránt szolgálják. A folyamatban lévő szennyvízcsatornázás a vízkészlet és talajvédelmet kedvezően érinti.

Az egyes építmények termőföldön történő építési hatósági engedélyezése során érvényre kell juttatni azt az elvet, hogy az új épület elhelyezése a környező területen a talajvédő gazdálkodás feltételeit ne rontsa.

Az építmények kivitelezése során a kivitelező, az üzemeltetés során az üzemeltető köteles gondoskodni a termőréteg megmentéséről, arról, hogy a környezeti hatások az érintett termőföld minőségében kárt ne okozzanak.

Levegőtisztaság védelem:

A településen az előírásokat meghaladó légszennyező nem üzemel. A levegőtisztaság védelméről szóló 47/2004.(III.18.) Korm. rendelettel módosított 21/2001. (V. 9.) számú Korm. rendelet és a 14/2001.(II. 14.) KöM-EüM rendelet előírásai betarthatók. Ennek részletes ismertetése a szakági munkarészben történt.

Zajártalom, zajvédelem:

A zaj- és rezgésvédelem szempontjából a település nem esik kifogás alá. A zajterhelési határértéket meghaladó létesítmény a közigazgatási területen nem üzemel. A legnagyobb zajhatást a vasút és a közúton haladó nehézgépjárművek okozzák, melyek a vasútra viszik szállítmányaikat, illetve a Kavicsbánya teherforgalmát bonyolítják. A rendezési terv a zajhatásokkal számol, a tervezett beépítéseknél a jogszabályokban előírt határértékeket betartja.

Hulladékkezelés:

A kommunális hulladék elszállítását 1994-től, kéthetente egy alkalommal a nagykanizsai székhelyű Saubermacher-Pannonia Hulladékgyűjtő Kft végzi. Az összegyűjtött hulladék a Nagykanizsai (bagolai) regionális lerakóra kerül. A hulladékgyűjtés pormentes, tömörítő, korszerű járművel történik. Négy frakcióban, három gyűjtőpont kialakításával tervezett a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése. A településen meglévő lerakóhelyet a rendezési terv megszüntetendő létesítményként veszi számba. Somogy megye 2002-ben készült Környezetvédelmi Programja szerint a településen 0,08 t/év II. osztályú veszélyes hulladék keletkezik. Ezt a mennyiséget szakszolgáltató szállítja el.

Az állati hullák elszállításával és elhelyezésével szakszolgáltató céget bíznak meg (ATEV Fehérjefeldolgozó Rt). Döggút a településen nincs.

Közlekedés:

A rendezési tervet megalapozó közlekedési szakági munkarész készült.

Zákány, a 6808 számú és a 6804 számú országos közutakon közelíthető meg Csurgó irányából. A település a 6804 számú közút 19+574-24+727 km szelvényei között fekszik. Ebből ágazik le a belterületen a vasútállomáshoz vezető 68317 számú út. A község útjainak jelentős része, kiépült, de műszaki paramétereik jelenlegi forgalmuknak már nem mindenütt felelnek meg, több utca burkolata rossz műszaki állapotba került. Tervezett a kerékpárút további fejlesztése a Látóhegy területén. A Magashegyi út korrekciója indokolt.

Közmű és energia ellátás, hírközlés:

A közmű és energia ellátással, valamint a hírközléssel kapcsolatos szakági munkarész készült.

Vízellátás:

A vízellátás a községben,- saját vízműről- megoldott. A településrendezési tervben a meglévő vízi létesítmények védelmét, és üzemeltetési feltételeit biztosítani kell. A helyi építési szabályrendelet a 123/1997.(VII.18.) Korm. rendelet előírásait érvényesíti.

Szennyvízelvezetés:

A község szennyvízcsatorna- hálózatának kiépítése folyamatban van, befejezése 2004. novemberében várható. A rendezési terv a létesítmény műtárgyainak helyét, védőtávolságait rögzíti.

Csapadékvíz elvezetés:

A település csapadékvizeinek befogadója a Dráva folyó, ahova a csapadékvizeket a község belterületén megközelítően észak-déli irányban átvezető Izidorus patak és a Zákányi árok vezeti le. Mindkét patak nagyésésű, dombvidéki jellegű. A vízfolyások kezelője, a határfolyó kivételével a nagyatádi székhelyű Rinya-Dombómenti Vízgazdálkodási Társulat. A meredek utak mentén a csapadékvizet részben burkolt árkok vezetnek le, egyéb helyen nyílt földárkok a jellemzőek.

Elektromos ellátás:

Somogy megye villamos energia ellátása az országos 120 kV-os hálózati rendszerről vételezett villamos energiával biztosított.

A település elektromos ellátását a Csurgó-Gyékényes 20 kV-os hálózatról táplált 6 db kommunális 20/0,4 kV-os transzformátor állomáson keresztül kapja. A hálózat terhelése közepes, üzemzavarok ritkán fordulnak elő. A belterületi fokozott biztonsággal létesült 20 kV-os hálózat biztonsági övezete a szélső vezetők síkjától mért 2,5-2,5 m, ugyanez a 0,4 kV-os hálózat esetében 1-1 m. A közvilágítás korszerűsítésére a közelmúltban sor került.

Vezetékes gázellátás:

A település gázellátása 2002-ben épült ki. Üzemeltetője a Magyar Gázszolgáltató Kft Sümeg. A létesítménnyel és üzemeltetéssel kapcsolatos részletes információkat a közmű szakági munkarész tartalmazza.

Hírközlés:

A hálózati telefonellátást a MATÁV kiépítette és az igényeket képes kielégíteni. Szükséges a hálózat korszerűsítése. Az informatikai adatátvitel terén a település jelentős hátrányokkal rendelkezik. A jelenlegi rádiótelefonos rendszerű hálózat az Internet kapcsolat létesítésére nem alkalmas. Az önkormányzat tárgyalásokat folytat a csillagpontos televíziós rendszer kiépítéséért. A mobil telefonösszeköttetést biztosító Pannon GSM és Westel szolgáltatók érintettek a területen, a vételi lehetőségekkel kapcsolatban probléma nem merült fel.

Kulturális örökség védelme:

A kulturális örökség védelmére a szabályozási tervvel együtt alátámasztó_munkarész készült. Kidolgozásra került a 4/2003.(II.20) NKÖM rendelet alapján az örökségvédelmi hatástanulmány. A szabályozási terv rögzíti a régészeti lelőhelyeket és a régészeti érdekű terület, továbbá a helyi védelemre javasolt értékeket

A helyi védelemre javasolt épületek és egyéb objektumok:

sorszám	címe:	hrsz	funkciója:
1	A vasútállomástól keletre	946/1	irodaház
2	Zrínyi u. 15.	881	lakóház
3	Zrínyi u. 14.	881	intézmény
4	Zrínyi u. 20.	898	lakóház
5	Zrínyi u. 22.	881	laktanya
6	Zrínyi u. 24.	898	lakóház
7	Zrínyi u. 26.	898	lakóház
8	Zrínyi u. 28.	898	lakóház
9	Zrínyi u. 18.	891	lakóház
10	Zrínyi tér	946/1	vasútállomás
11	Május 1. u.	209	temetőbejárat
12	Május 1. u. 80	297	templom

13	Petőfi u. 6.	858	iskola
14	Zrínyi tér	880	Hársfák és platánok
15	Zrínyi tér	858	Régi vasút
16	Zrínyi u.	948	Vasúti emlék
17	Dráva u	946/5	vasútállomás

Egyéb:

A település rendezési terve tervezési munkáinak megkezdése előtt az érdekelt államigazgatási szerveket, érdekképviselői és társadalmi szervezeteket a polgármester előzetes vélemény nyilvánításra kérte, a lakosság részére pedig közfelhívást bocsátott ki. A község településfejlesztési koncepciója elkészült és azt képviselőtestület 1/2004.(I.14.) számú határozatával jóváhagyta.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Helyi szociális szolgáltatók:

- Szociális étkeztetés (Helyi önkormányzat fenntartásában: Horváth Veronika)
- Házi segítségnyújtás Zákány Község Önkormányzata 2020. 4 fő gondozónő foglalkoztatottal történik
- Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat (Kistérségi fenntartásban, családgondozó: Hadi Róbert, heti 2-4 órát tölt a településen).

A szolgáltatók között információcsere, együttműködés

A település, illetve a körjegyzőség közoktatási helyzetének, ellátórendszerének bemutatása:

Helyi intézmények:

- Napsugár Egységes Óvoda – Bölcsőde (Vezető: Horváth Veronika).
- Zrínyi Miklós Általános és Alapfokú Művészeti Iskola (Igazgató: Csertán János).

A körjegyzőség társult településein csupán kis létszámú, (1 csoportos) óvoda működik. Jelenleg nincs, illetve a mikrotérségben élők számára elérhető közelségben sincs olyan, a magánéleti és munkaerő-piacikötelezettségek összehangolását segítő szolgáltatás, mely segíteni tudna, különösen atipikus időszakban dolgozó szülők számára, kisgyermekük elhelyezésében, illetve ügyintézésük idején. (A vasúton dolgozó, illetve ingázó szülők gyakran indulnak hajnalban, illetve több műszakban dolgozók számára nincs alternatíva, hogyan oldják meg gondjaikat.) A helyi bölcsőde 5 férőhellyel rendelkezik, irreális elvárás lenne a problémák megoldását elvárni a közoktatási intézménytől.

A Zákányi Turisztikai és Szolgáltató Szociális Szövetkezet tevékenységének rövid ismertetése:

A közhasznú, szervezet 20016-ben alakult, 7 magánszemély (a társadalmi felelősség jegyében, a térség katasztrofális munkaerő piaci helyzetének javítása, támogatási céllal. A szervezet székhelye Zákányban található.

A szervezet főbb céljai az alapító okirat szerint:

Célkitűzés a Dél-dunántúli régiót érintő társadalmi biztonság elősegítése, esélyegyenlőség, foglalkoztatás javítása. Demokráciafejlesztés, közösségi programok generálása, koordinálása. A lakosság testi, lelki és szociális egyensúlyait veszélyeztető hatások vizsgálata, szükségletek, erőforrások, problémák elemzése, akciók tervezése, végrehajtása interszektoralis összefogással (kutató-elemző munka, gondozás, tanácsadás, képzés – átképzés, elhelyezkedés segítése). Esélyegyenlőség elősegítése, különös tekintettel a nőkre és hátrányokkal élőkre.

Kísérleti foglalkoztatások, közösségi modellprogramok szervezése, munkahelyteremtés képzéssel, tanácsadással, munkáltatókkal való együttműködéssel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Áttanulmányozásra kerültek a vonatkozó jogszabályi rendelkezések, továbbá Zákány Község hatályos önkormányzati dokumentumai, valamint a kapcsolódó önkormányzati szakmai anyagok. A statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, és a helyi intézmények nyilvántartásaiból gyűjtöttük össze. Adathiány felmerülésekor esetenként becslésre támaszkodtunk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást.

A településen 2009-ben a ROM-Tp-09 hazai projekt keretében a három cigánytelep közül egyet teljes mértékben felszámoltunk. A településen öt családi házat vásároltunk pályázati forrásból. A Zrínyi téri telepen élőket (13 felnőttet és 8 kiskorú gyermeket) beköltöztettük az önkormányzati szociális bérlakásokba. A projektben a lakhatási program mellett egészségügyi alprogram keretében az érintett célcsoportot egészségügyi szűrővizsgálaton vettek részt.

A faluba a beilleszkedésüket szociális munkás segítette, a mai napig utókövetéssel. A településen jelenleg is Támop –komplex telepprogramot bonyolítunk, képzés munkahelyteremtés, és közösségépítő programok, kompetenciák erősítése a projekt célja.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

A jövedelmi helyzet szempontjából adattáblákat nem ír elő a jogszabály, így a célterület helyzetének leírásához az alábbi adatterületeken gyűjtött információkat vettük figyelembe.

A településen Lakásfenntartási támogatásban 16 fő részesül. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben pedig 30 család (amely összesen 56 gyereket érint).

A gazdaságilag aktív népesség (becsült) számához viszonyított mutató a kistérség átlagában 23 %-ot tesz ki, amely a régiós átlagot 8,7% ponttal, az országos rátát 12,9% ponttal haladja meg.

Az országos átlag kétszeresénél is magasabb az álláskeresők aránya a kistérségben.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A rendkívül súlyos munkaerő-piaci helyzetet elemezve megállapíthatjuk, hogy nem csupán az álláskeresők magas száma és aránya jelent gondot, hanem az összetétele is komoly problémákat jelez. Rendkívül magas a hátrányos helyzetű, nehezen elérhető, kezelhető rétegek aránya.

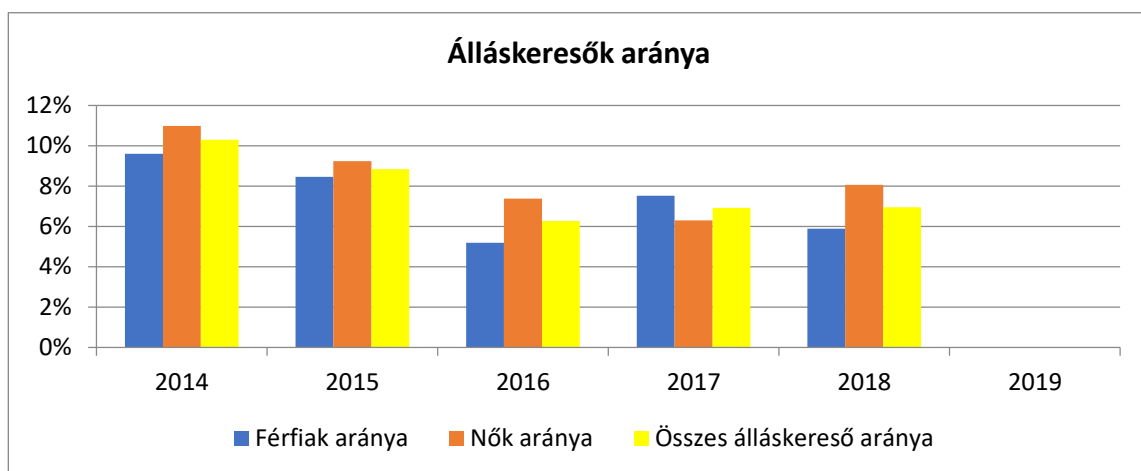
3.2.1. számú ábra - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	383	387	770	36,75	9,60%	42,5	10,98%	79,25	10,29%
2015	390	376	766	33	8,46%	34,75	9,24%	67,75	8,84%
2016	381	369	750	19,75	5,18%	27,25	7,38%	47,00	6,27%
2017	386	369	755	29	7,51%	23,25	6,30%	52,25	6,92%
2018	378	363	741	22,25	5,89%	29,25	8,06%	51,50	6,95%

2019	n.a.	n.a.	-	25,75	-	26,5	-	52,25	-
------	------	------	---	-------	---	------	---	-------	---

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2014-2018 között a regisztrált munkanélküliek aránya 3,34 %-al csökkent. a nemenkénti megoszlást vizsgálva láthatjuk, hogy a férfiak esetében ez a csökkenés 3,71% volt, 2016-ban volt a legalacsonyabb körükben a munkanélküliség.

A nők esetén a csökkenés mértéke 2,92% volt, 2017-ben volt köreikben a legalacsonyabb ez az arány. A 2017. év kivételével a női regisztrált munkanélküliek voltak nagyobb arányban.

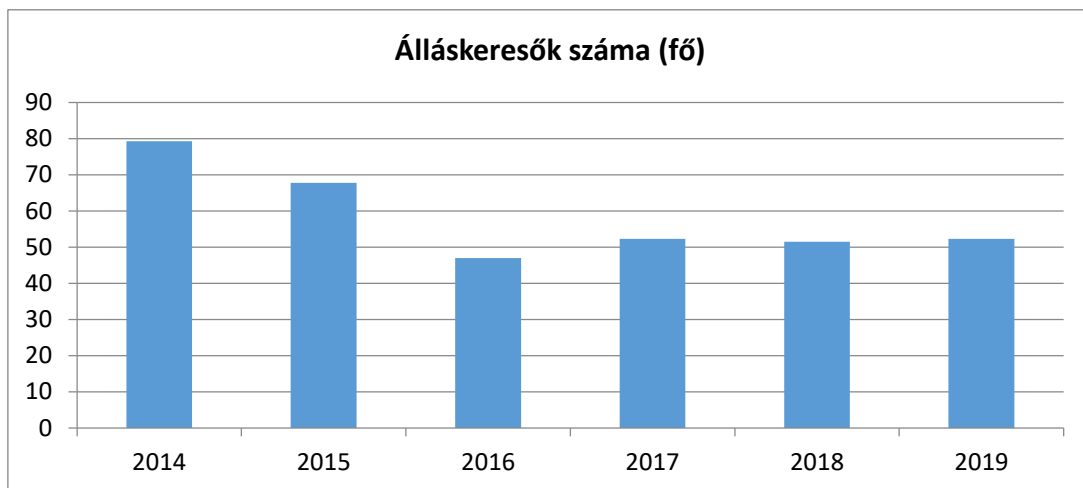
Nem szabad megfeledkeznünk egy látens csoportról, akik bár bejelentetten nem dolgoznak, nem is regisztráltak, ellátatlanok az önkormányzat szociális rendszerében. Számuk közel száz főre tehető, általában a szociális gazdaságban jelen lévő munkákat „feketén, napszámban” vállalják és/vagy eltartottak családtagjaik által.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő össze n	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		79	68	47	52	52	52
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1,25	1,25	2	0,5	2,5	2
	%	1,58%	1,85%	4,26%	0,96%	4,85%	3,83%
20-24 év (TS 1003)	Fő	10,75	7	6,5	4	7,75	7,25
	%	13,56%	10,33%	13,83%	7,66%	15,05%	13,88%
25-29 év (TS 1004)	Fő	9,5	7,5	4,25	3	4,5	6,25
	%	11,99%	11,07%	9,04%	5,74%	8,74%	11,96%
30-34 év (TS 1005)	Fő	5,5	5,5	3,5	3,5	3	2,5
	%	6,94%	8,12%	7,45%	6,70%	5,83%	4,78%
35-39 év (TS 1006)	Fő	8	6,75	6	4,5	3	3
	%	10,09%	9,96%	12,77%	8,61%	5,83%	5,74%
40-44 év (TS 1007)	Fő	11,75	8,25	5,5	7	5,5	3,5
	%	14,83%	12,18%	11,70%	13,40%	10,68%	6,70%

45-49 év (TS 1008)	Fő	12	10	6,5	8,25	7,25	9,25
	%	15,14%	14,76%	13,83%	15,79%	14,08%	17,70%
50-54 év (TS 1009)	Fő	10,25	10,5	6,5	9,25	7,25	6,25
	%	12,93%	15,50%	13,83%	17,70%	14,08%	11,96%
55-59 év (TS 1010)	Fő	8	8	3,5	7,25	7,5	7,5
	%	10,09%	11,81%	7,45%	13,88%	14,56%	14,35%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2,25	3	2,75	5	3,25	4,75
	%	2,84%	4,43%	5,85%	9,57%	6,31%	9,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők számát mutatja a fenti táblázat, korcsoportok szerint 2014-2019 évek között. Öt korcsoport esetén az évek során csökkenés következett be a nyilvántartott munkanélküliek arányában. A legnagyobb mértékű csökkenés a 40-44 év közötti korcsoportnál tapasztalható, ami 8,13%-os.

Öt másik korcsoportnál sajnos ez az arány emelkedést mutat, különösen az 59 év felettek esetében, ami 6,25%-os.

A 45-59 évesek adatai sajnos a legnagyobb arányú munkanélküliséget mutatja, minden megvizsgált évben 10% felett volt ez az adat. 2019-ben a 45-49 éves korcsoportnál 17,70% volt.

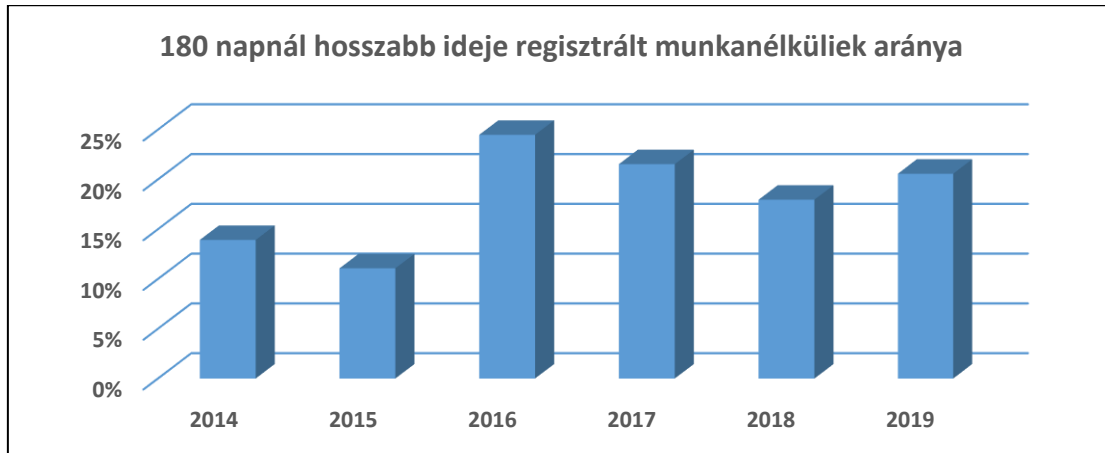
3.2.3. számú ábra - A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	13,92	n.a.	n.a.	-	-	-
2015	11,07	n.a.	n.a.	-	-	-
2016	24,48	n.a.	n.a.	-	-	-
2017	21,53	n.a.	n.a.	-	-	-
2018	17,96	n.a.	n.a.	-	-	-
2019	20,57	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya a vizsgált során összességében sajnos 6,65%-os emelkedést mutat. 2016-ban 24,48% volt az arányuk.

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma összességében a vizsgált időszakban 4,5 %-ról 6,7 %-ra emelkedett, miközben az érintett korosztály létszáma szinte változatlan maradt.

A pályakezdő álláskeresők kategóriában a nők aránya az elmúlt években nagyon magas arányban emelkedett, míg a pályakezdő férfiak aránya 2008-hoz viszonyítva, hol emelkedett, hol teljesen leredukálódott, míg 2011-ben ismét a 2008-as év szintjét hozta.

A kistérség kedvezőtlen demográfiai, gazdasági, munkaerő-piaci mutatói rányomják bélyegüket a lakosság életesélyeire. Magas a munkanélküliek aránya, az ipar a kistelepüléseken teljesen hiányzik, a kertészetekben kisszámú munkavállaló kap rendszertelenül munkát. Fejletlen az infrastruktúra, a szociális és egyéb támogató szolgáltatások nehezen elérhetők és alacsony színvonalúak, gyakran hiányoznak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A településen nagy számban található alacsony iskolai végzettségű, ill. elavult képzettséget szerzett (megszerzett ismereteit soha nem gyakorló) pályakezdő, ill. a munkaerő-piacra hosszabb szünet után belépni kívánó, tartósan munkanélküli, tartós betegséggel élő és/vagy idősebb női munkavállaló is.

Speciális képzési csomagjainkkal, melyek hasznosítható tudást biztosítanak, támogató szolgáltatásainkkal, őket kiemelten segíteni kívánjuk. (Támop 5.3.6 komplex telepprogram-jelenleg futó projekt keretében)

A településen nagyszámú roma, ill. elszegényedett népesség koncentrálódik, egészségi állapotuk romlik, a munkavégző-képesség megőrzése, fejlesztése elengedhetetlen lenne. Táplálkozásuk egészségtelen, háztartási ismereteik hiányosak, korai és tervezetlen gyermekvállalás jellemző a fiatal nőkre. Sok a szenvedélybeteg felnőtt, szűrővizsgálatra, szakorvoshoz nem jutnak el, ill. az egészségügyi prevencióra, korrekcióra nem jut a család költségvetéséből. A munkaerő-piacon, főként a személyi szolgáltatásokban vagy a precíz, pontos munkavégzést igénylő termelési tevékenységekben nehéz elképzelni fogatlan, rossz látású munkavállalót. (Tervezünk a képzések előtt látásvizsgálatot, szükség esetén olvasószemüveget biztosítani a célcsoport számára, ill. felvesszük a kapcsolatot a helyi fogorvosi szolgálattal. Szűrővizsgálatokhoz a tanyagondnoki szolgálat segítségét kérjük vagy megszervezzük az időpontkérést, odajutást.)

A célcsoportba tartozó felnőttek egyetlen biztos megélhetési forrása a szociális támogatás, amelyet alkalmi (fekete) munkával szerzett jövedelemmel egészítenek ki. – Ha erről lemondanak, veszélybe kerül a megélhetésük. – Őket megélhetési támogatással, étkezés, munkaruha biztosításával kívánjuk segíteni a képzések, munkatapasztalat-szerzés idején.

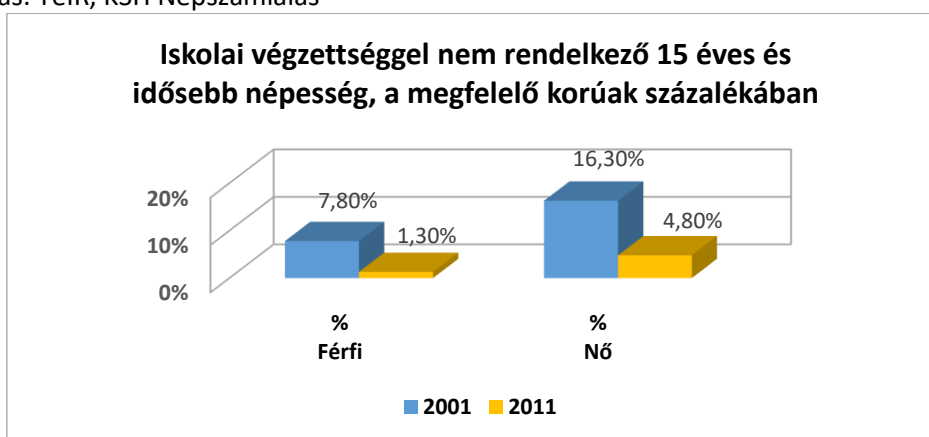
A célterületen élő, kisgyermekes anyák mára egy speciális társadalmi csoporttá váltak. Sokan be sem kerültek még a munkaerő-piacra, de aki néhány évre mégis, azok számára is időlegesen, ill. 2/3 arányban véglegesen is elveszik az otthonon kívüli munkahely, mint társadalmi tér. Sok esetben meglazulnak, felbomlanak a rokoni

kötélékek (az évszázadokon át együtt élő, többgenerációs nagycsalád, mára már a múlté, a nagyszülők dolgoznak még, vagy távol élnek, ill. teljességgel hiányoznak a kisgyermekes, gyakran egyszülős család életéből). Sok kismama elmagányosodik, magára marad. A gyermekszám növekedésével arányosan nőnek a kiadások, anyagilag nehéz helyzetbe jutnak. Szinte lehetetlen a távoli munkahelyre való bejárás, helyben pedig munkalehetőség nincs. A mobilitási hátrányok, az anyagi lehetőségek szűkössége következtében nem vagy csak nehezen jutnak hozzá a támogató információkhoz, képzésekre sem jutnak el, meglévő ismereteik gyorsan elavulnak. – Számukra a tervezett, egyéni szükségletekre épülő, támogató szolgáltatásainkkal, atipikus képzési, foglalkoztatási formákkal, önszervező csoport létrehozásával, alternatív gyermekfelügyelettel az álláskeresés, képzések, munkavállalás idejére - tervezünk megoldási javaslatokat a célterület közelében (Csillag Szolgáltató Pont).

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő TS (1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	92,2	83,7	7,80%	16,30%
2011	98,7	95,2	1,30%	4,80%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség aránya a 2001. évi és a 2011. évi népszámlálás között mindkét nem esetében csökkent. A férfiak körében 2011-ben ez az arány 1,3% volt, a nők körében 4,8% volt.

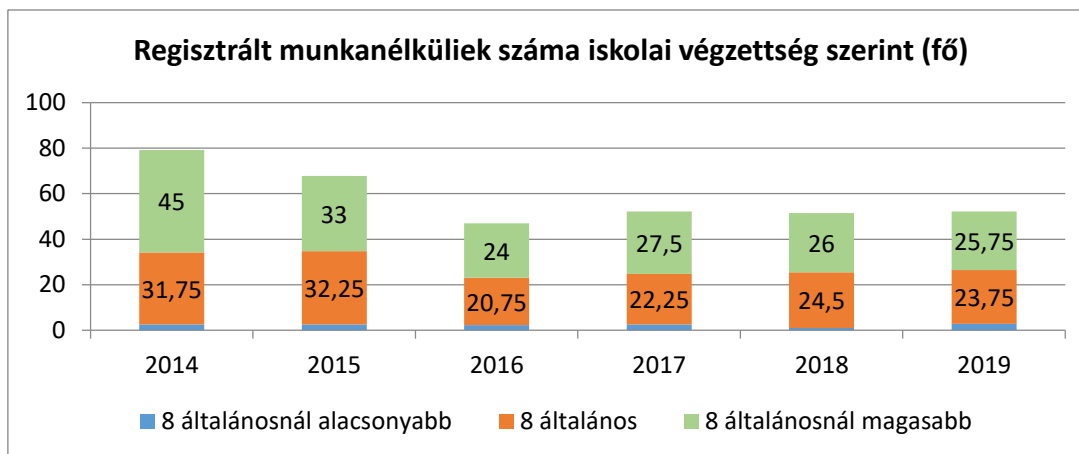
3.2.6. számú ábra - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint		
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)	Általános iskolai végzettség (TS 0902)	8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)

	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	79,25	2,5	3,15%	31,75	40,06%	45	56,78%
2015	67,75	2,5	3,69%	32,25	47,60%	33	48,71%
2016	47,00	2,25	4,79%	20,75	44,15%	24	51,06%
2017	52,25	2,5	4,78%	22,25	42,58%	27,5	52,63%
2018	51,50	1	1,94%	24,5	47,57%	26	50,49%
2019	52,25	2,75	5,26%	23,75	45,45%	25,75	49,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlását vizsgálva szembetűnően magas a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek aránya minden vizsgált évben. Ez az arány esetükben 48,71% és 56,78% között mozgott.

Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők körében ez az arány 40,06% és 47,60% között mozgott. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek esetén 1,94% és 5,26% között volt a regisztrált munkanélküliek aránya.

2008 és 2011 között a regisztrált munkanélküliek kétharmad része 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségű volt. Mára láthatjuk, hogy megfordult az arány.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Az általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők számáról nem rendelkezünk adatokkal.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma közép fokú iskolában

Év	Közép fokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2014	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2015	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2016	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2017	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2018	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2019	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A közép fokú felnőttoktatásban résztvevők számáról nincs adat.

c) közfoglalkoztatás

A 2011. szeptember óta hatályos közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvényben meghatározott új típusú közfoglalkoztatás célja, hogy minél több munkára képes, aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson átmeneti munkalehetőséget.

Közfoglalkoztatás keretében 2012-ben 47 fő foglalkoztatására került sor az önkormányzat intézményeiben, valamint a Polgármesteri Hivatalban.

Megállapítható, hogy 2011-ben ötödére csökkent a közfoglalkoztatásban résztvevők száma az előző évhez képest. A településen ebben az évben összesen 11 fő került foglalkoztatásra közfoglalkoztatás keretében, melyből 8 fő volt roma származású. Ez az arány (73%) jóval meghaladta a 2010, valamint a 2012-es évi közfoglalkoztatásban résztvevő romák arányát, mely az (összlétszámhoz viszonyítva) 50%-ot sem érte el.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A TÁMOP-5.3.6.-11/1 „Komplex telep-program” (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) projekt elsődleges célterülete Zákány település fő utcája (Május 1. u.) és a nemzetközi vasúti határátkelő (Zrínyi tér) között elhelyezkedő telepszerű lakókörnyezetben /egykori határőr laktanya szolgálati lakásaiban élő családok/. A projektben tervezett szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési, a foglalkoztathatóság elérését/visszanyerését elősegítő, továbbá a munkakipróbálási programokba bevont személyek számát, (akik számára egyéni fejlesztési terv továbbiakban EFT) készül, (18-64 éves felnőttek és a 18 év alattiak) a települési népesség és lakónyilvántartás adataiból, szakemberek javaslata alapján határoztuk meg.

A célterületen élők körében olyan, több generáción át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, amelyek kezelése az érintettek és a település önjeléből – külső segítség nélkül – mára lehetetlenné vált. A célok eléréséhez a projekt megvalósítói (konzorciumi partnerek és együttműködő szervezetek) által nyújtott, egyéni adottságokra és szükségletekre épülő, több elemből álló, összetett beavatkozási eszközrendszer szükséges, melyet a Közösségi Beavatkozási

Tervben, valamint a TÁMOP-5.3.6.-11/1 „Komplex telep-program” (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) pályázati dokumentumaiban határoz meg a megvalósítói csoport.

A célterületen zajló közösségi beavatkozást rendszerben felépített tevékenységekkel, az egyéni fejlesztési tervek megvalósításával kívánjuk elérni, melyet a teljes családot támogató, állandó (settlement típusú) szociális munka támogat. Projektünknek az egész település számára elérhető, integrációt segítő szolgáltatási, közösségi elemei vannak, törekszik az érdekelt szakemberek együttműködésére, fejlesztésére, a szinergikus hatások erősítésére.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Alapvető társadalmi érdek, hogy hazánk ifjúsága a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett, jogaival tudatosan élő a felnőtt társadalomba beilleszkedő, folyamatosan megújuló erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését.

Alapvető továbbá az a célkitűzés, hogy az érintett korosztály nemzeti identitása erősödjön, értéknek tekintsék a családot, készüljenek a gyermekvállalásra. A gyermekek és fiatalok számára lehetőségeket kell adni hátrányaik, és a kockázatot jelentő devianciák leküzdéséhez. Elérhetővé kell tenni az integrációjukat szolgáló programokat, emellett gondoskodni kell arról, hogy szabadidejüket lehetőleg személyiségük, képességeik fejlesztésére fordítsák.

Koncepciónk kidolgozásánál a hasznos-tartalmas szabadidő eltöltésére helyeztük a hangsúlyt.

- A fiatalok közéletben történő részvételének, aktív közéleti szerepvállalásának segítése. A közéletben való részvétel egy tanulási folyamat, mely megkívánja tőlük, hogy új készségekre tegyenek szert, és fejlesszék a már meglévőket. Az információ és a részvétel szétválaszthatatlan, ezért fontos megteremteni a fiatalokat érintő információkhoz való ingyenes, rugalmas, felhasználóbarát hozzáférés lehetőségeit.

- A korszerű tudás, a piacképes szakmai képzettség megszerzésének segítése, a sikerességet garantáló képességek és készségek erősítése.

- Foglalkoztatás, munkaerő-piaci integráció segítése.

- A kulturált szabadidő eltöltés feltételeinek javítása, az egészséges életre motiválás, egészségfejlesztés.

- A szabadidős terek rendszeres karban tartása, a kor követelményei által megkívánt színvonalra fejlesztése.

- Hozzájárulás a fiatalok európai polgárrá válásához és a társadalmi problémáinak megoldásához.

- A felnövekvő generációknak a város társadalmába, közéletébe való beilleszkedésének hatékony támogatása, annak biztosításával, hogy tapasztalják, érdemi hatással vannak saját életük, és településük életének, és fejlődésének alakulására.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Kitörési pontként, a helyi foglalkoztatási lehetőségeket vizsgálva megállapítható, hogy az utóbbi években az agrárágazat eltartó képessége nő, szaporodnak a családi vállalkozások, főleg a kertészet, ültetvénygazdálkodás (dísnövénykertészet) és a borászat térhódítása figyelhető meg. Sajnálatosan ezek un. családi (kényszer) vállalkozásoknak minősülnek, (külső alkalmazott nélkül vagy szezonális jelleggel), sokszor a feketegazdaságra jellemző paraméterekkel.

Megfigyelhető, hogy a helyi, mezőgazdasági vállalkozások életképesek, ha szakértelemmel folytatják tevékenységüket. Hiányzik viszont a helyi, térségi piacra jutás megszervezése, a település boltjai, valamint a központi konyha külső szolgáltatóktól vásárolják az alapanyagokat.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét településünkön a beköltözött családok aktív tagjai számára ROM VI. képzéssel kívánjuk javítani. Ennek keretében figyelemmel kísérjük azokat a csökkentett munkaképességűeket, akik újra munkába állhatnak és segítjük a törekvésüket, hogy keresőtevékenységben részesülhessenek.

A konzorcium vállalja, hogy a telepről beköltöző regisztrált álláskereső és munkaképes korú, nem tanuló, tb. ellátásban nem részesülő inaktív személyt bevon a munkaerő-piaci részprojektbe.

Cél, hogy e célcsoport tagjainak az elhelyezkedési, munkába állási esélye javuljon, és tartósan munkaviszonyba kerülhessenek.

A személyes beszélgetések során kiderült, hogy erősen ragaszkodnak a segítségnyújtás minden formájához, mivel erre ez idáig nem volt esélyük sem. Hiába keresték a hirdetett lehetőséget, nem volt semmilyen támogató háttérük. Most abban bíznak, hogy lesz segítő kezük – szándék, és visszatérhetnek a munka világába, példát mutathatnak a befogadó anyatelepülés kételkedőinek, de leginkább gyermekeiknek.

A családok munkaképes tagjai számára egyéni fejlesztési terv készült.

A fejlesztési tervek elkészítése során figyelembe vettük Zákány község egyéni adottságait (erősségeit, gyengeségeit, valamint a lehetőségeket és a munka világába való visszatérés veszélyeit). A teljesség igényével az alábbi táblázat tartalmazza településünk azon sajátosságait, melyek összefüggnek a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének nagyságával.

Erősségek	Lehetőségek
<p>A Közösségi Beavatkozási Terv a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében TÁMOP-5.3.6-11/1 tervezése megindult, fejlesztési igények, rugalmas, egyéni problémákra is megoldást kínáló tervezési folyamat kezdődött el.</p> <p>Létezik tapasztalt, civil, helyi közösség, szakemberek, mely generálhatja, gyorsíthatja a folyamatot.</p> <p>Forgalmas vasúti határátkelő jelenléte.</p> <p>Van a fejlesztéshez szükséges önkormányzati ingatlan a célterület közelében és a település központjában is.</p> <p>Pályázati tapasztalatok, együttműködési igények önkormányzat és helyi közösségek, szolgáltatók, intézmények között.</p>	<p>Az integrált oktatási és szociális ellátások csökkenthetik a célterület társadalmi elmaradottságát</p> <p>A Nagykanizsa térségében meginduló intenzív gazdasági-logisztikai fejlődésből a térség vállalkozásai is profitálhatnak</p> <p>A szociális gazdaság, település-fenntartás jelentős számú munkaerőt igényelne.</p> <p>Őstermelők, helyi szociális szövetkezet termelése láthatná el a helyi konyha és boltok zöldségigényeit. A felesleget tartósítani, távolabbi piacokon eladni lehetne.</p>

Jelentős munkaerő-tartalékok, hasznosításra váró közösségi területek vannak.	
Gyengeségek	Veszélyek
<p>Jelentős a kistérségből kifelé mutató elingázás, elköltözés.</p> <p>Gyors ütemben előregedő népesség.</p> <p>Számottevő munkanélküliség és inaktivitás.</p> <p>Alacsony vállalkozássűrűség, kevés a feldolgozóipari vállalkozás</p> <p>Gyenge a vállalkozások foglalkoztató képessége, alacsony a tőkekoncentráció, a külföldi tőke jelenléte minimális.</p> <p>A csurgói ipari park kezdeményezése sikertelen volt.</p> <p>A kisvállalkozók idegenkednek a hátrányos helyzetű álláskeresőktől.</p> <p>A komplex, szociális, munkaerő-piaci problémákra a jelenlegi ellátórendszer nem tud hatékony megoldást kínálni.</p> <p>Szociális lakások teljes hiánya.</p>	<p>A közlekedési árnyékhelyzet tartós marad, a kistérség nem képes profitálni a közeli pólusok fejlődéséből.</p> <p>Folytatódó demográfiai erózió: A kistérség előregedése, illetve a humán erőforrás elvándorlása. A munkaerőpiacra belépő fiatalok elhelyezkedése reménytelenné válik.</p> <p>A zsugorodó belső piac és a tőkehiány megfojtja a törekeny kisvállalkozói szférát, a gazdasági válság tartós marad.</p> <p>Állandósul, és generációkon átívelően újratermelődik a munkanélküliség szubkultúrája</p> <p>Települési-mikrotérségi méretű etnikai és szociális szegregátumok létrejötte, melyek kezelhetetlenek lesznek, egyre több forrás bevonását igénylik.</p> <p>A letelepedési problémák, lakás és családfenntartási gondok állandósulnak.</p>

A település korábbi fejlesztési tevékenységei, vonatkozó tapasztalatok:

Projekt megnevezése	A megvalósítás időpontja	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén program neve	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
TIOP-1.1.1/2007 Informatikai infrastruktúra fejlesztése	2010	8.324.955	Informatikai infrastruktúra fejlesztése Zákány térségben	TIOP-1.1.1.-07/1-2008-0697
DDOP-5.1 Az elérhetőség javítása és környezetfejlesztés	2011	26.721.000	Zákány bel- és külterületi vízrendezése	DDOP-5.1.5/C-09-2010-0040
Szegregált lakókörnyezet felszámolása	2009-2010	50.000.000	13/2009 SZMM-ÖM együttes rendelete	14539-0/2009 SZMM
Szociális földprogram	2010	868.000	Szociális földprogram	SZOC-FP-09-P-0001

Szociális földprogram	2013	800.000	Szociális földprogram	SZOC-FP-13-C-0068
Szociális földprogram	2014	1.000.000	Szociális földprogram	SZOC-FP-14-C-0020
Szociális földprogram	2015	7.000.000	Szociális földprogram	SZOC-15-ALT-KKA-2-0045
Startmunka mintaprogram	2016		Startmunka mintaprogram	2016/14/1407/0068
Startmunka mintaprogram	2017		Startmunka mintaprogram	2017/14/1407/0006
Startmunka mintaprogram	2018		Startmunka mintaprogram	2018/14/1407/0004
Komplex telepprogram	2012	149 036 775	Miénk Itt a tér	Támop 5.3.6-11/1-2012-0012
A munka és a magánélet összehangolását segítő helyi kezdeményezések	2013	44 643 978	KÖSZIKE	TÁMOP-2.4.5-12_3-2012-0006
Házi komposztálás elősegítése	2013	6 150 000	Házi komposztálás elősegítése Zákányon	KEOP-6.2.0/A/09-2010
Lakhatási körülmények javítása	2013	191 120 000	Miénk itt a tér Otthonteremtés"	TIOP-3.2.3.A-13/1-2013-0001
Foglalkoztatást elősegítő képzések	2018	28 826 600	Nő az esély Zákányban	EFOP-1.1.3-17-2017-00019
Önkormányzati épületek energetikai felújítása	2018	60 961 132	A tornaterem felújítása Zákányban	TOP-3.2.1-16-SO1-2017-00001
ASP Csatlakozás	2016	6 000 000	ZÁKÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ASP KÖZPONTHOZ VALÓ CSATLAKOZÁSA	KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2016-00514
Helyi identitást és közösségi részvételt erősítő közösségfejlesztés	2019	59 936 840	Helyi identitást és közösségi részvételt erősítő közösségfejlesztés a Csurgói járás községeiben	TOP-5.3.1-16-SO1-2017-00014
Humán szolgáltatások fejlesztése	2018	249 488 079	Szövetség a humán szolgáltatások fejlesztéséért Csurgó térségében	EFOP-1.5.3-16-2017-00027
Magyar Falu Program	2019	14 515 490	Önkormányzati tulajdonú utak felújítása	MFP-ÖTU/2019
Magyar Falu Program	2019	14 950 495	Tanyagondnoki szolgálat támogatása	MFP-TFB/2019
Magyar Falu Program	2019	14 950 495	Kistelepülések járda építésének, felújításának anyagtámogatása	MFP-BJA/2019

Bölcsőde fejlesztés	2020	137 944 674	Új Bölcsőde létrehozása Zákányban	TOP-1.4.1-19- SO1-2019- 00003
---------------------	------	----------------	--------------------------------------	--

Zákány településen 2009/2010 években országos, negatív visszhangot kiváltó településfelmérés zajlott. A csupán lakhatási programelemek tartalmazó SZMM projekt bebizonyította, hogy ha szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi programok, képzés és foglalkoztatás nem kapcsolódik hozzá, a fenntarthatóság kerül veszélybe. Társadalmi elégedetlenséget vált ki a beavatkozás az esélyegyenlőség növelése, társadalmi befogadás helyett.

A szociális földprogramnak nem lett folytatása, nem épültek egymásra a projektelemek, a rászorulóknak egy része adottságok hiányában kimaradt. (Szakértelem és munkajövedelem hiányában nem lehetett sikeres és fenntartható a program.)

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Egyes felmérések szerint (TÁMOP 5.1.1/09.06) a lakosság kb. 10,8 %-át alkotják a roma származásúak. A helyi Zákányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke szerint ez a szám valós, de egyre több a vegyes házasság, ahol a gyermekek már csak érdekből hajlandók roma származásukról nyilatkozni.

A roma lakosság szociális helyzetére tehát nincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a cigány népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség, a szakképzetlen munkát igénylő munkahelyek csökkenésével és megszűnésével a munkanélküliségi rátájuk meghaladta a nem roma származásúakét. Súlyos problémát rejt az, hogy az aktív munkavállalásra alkalmas romák közül 85-90%-a munkanélküli.

A cigány származású munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a munkaügyi központ számos eszközzel és munkaerő-piaci programmal igyekszik elősegíteni. Önkormányzatunk a közmunka lehetőségeinek maximális kihasználtságával erősíti munkavállalási esélyeiket.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Ebktv. rögzíti, hogy az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. Az esélyegyenlőségi program helyzetelemzéséhez folytatott adatgyűjtés során nem talákoztunk foglalkoztatással kapcsolatos hátrányos megkülönböztetéssel, ugyanis az önkormányzat és intézményei a foglalkoztatás során az esélyegyenlőség megteremtéséhez szükséges lépéseket megteszik jogszabályi kötelezettségeiknek eleget téve.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján történt a 2012. évben.

Figyelembe kell venni, hogy 2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) az jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.3.1. számú ábra - Álláskeresői segélyben részesülők száma

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2014	770	n.a.	-
2015	766	n.a.	-
2016	750	n.a.	-
2017	755	2,00	0,26%
2018	741	2,25	0,30%
2019	-	3,25	-

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresői segélyben 2017-2019 között 0,26%-0,30% közötti arányban részesülte.

Az álláskereső személy támogatott képzésben, vállalkozóvá válását elősegítő támogatásban, álláskeresői járadékban, továbbá nyugdíj előtti álláskeresői támogatásban részesülhet a Munkaügyi Központ által.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2008-ban 103 fő volt, melyből 78 fő volt az, aki álláskeresői járadékra jogosult. Ez az arány 2011-re úgy változott, hogy csekély mértékben (2 fővel) csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma – így 101 főről beszélhetünk -, mégis 79 fő volt jogosult álláskeresői járadékra. A vizsgált időszak 2009-2010-es éveiben csökkent a járadékra jogosultak száma, ugyanakkor 2011-re ez az arány még a 2008-as értéket is meghaladta.

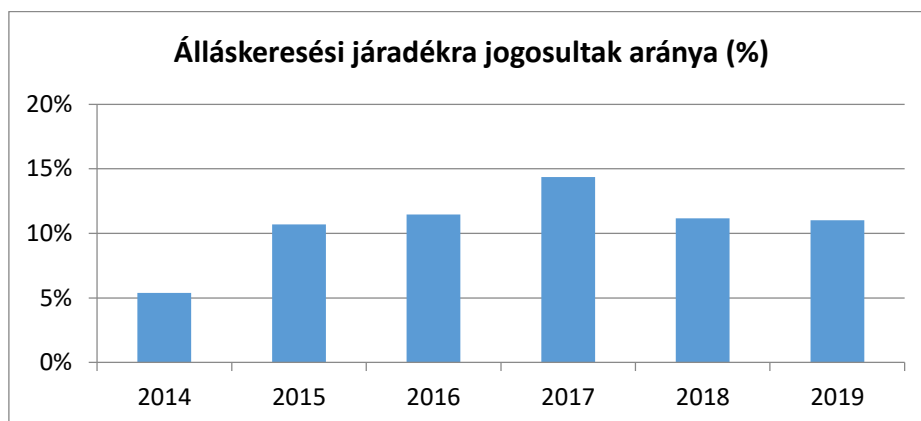
3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%

2014	79,00	4,25	5,38%
2015	67,75	7,25	10,70%
2016	48,00	5,50	11,46%
2017	52,25	7,50	14,35%
2018	51,50	5,75	11,17%
2019	52,25	5,75	11,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

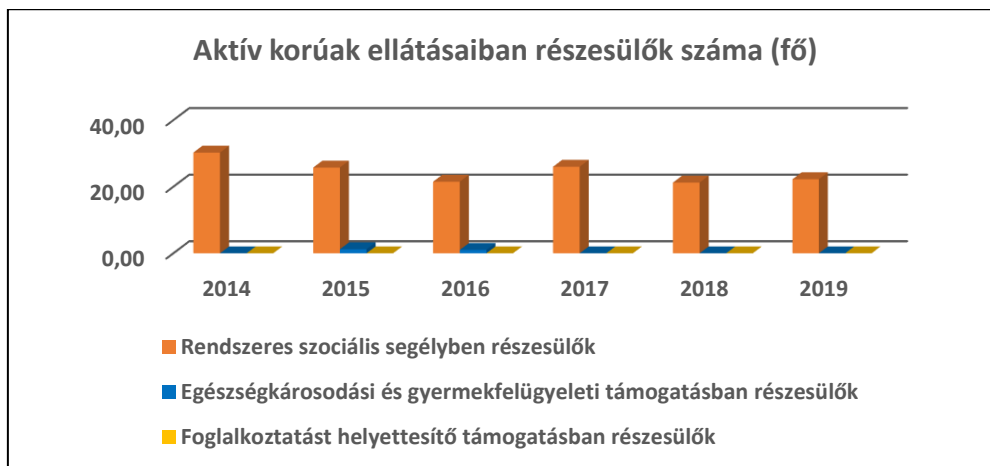
A vizsgált években a járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek aránya 5,38% és 14,35% között volt, ami 4-8 fő nyilvántartott álláskeresőt jelentett.

3.3.3. számú ábra- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2014	30,25	n.a.	-	n.a.	-
2015	25,75	1,20	4,66%	n.a.	-
2016	21,50	1,00	4,65%	n.a.	-
2017	26,00	n.a.	-	n.a.	-
2018	21,25	n.a.	-	n.a.	-
2019	22,25	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma településünkön 21-30 fő között mozgott a vizsgált években.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők aránya a 15-64 évesekhez viszonyítva 4,65%-4,66% volt két vizsgált évben.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettekről nincsenek adataink.

Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott állásukereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak állásukereső személy veheti igénybe.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú ábra - Lakásállomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	572	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	571	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	571	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	571	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2018	571	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünk lakásállománya jelenleg 571 db lakás, ez a szám jelentősen nem változott az elmúlt évek során.

b) szociális lakhatás

A településen 5 szociális bérlakás van, bár az önkormányzati tulajdonú ingatlan ennél több, de a jelenlegi testület nem egyezik bele, hogy azok szociális bérlakásnak kiadhatók legyenek. Településünkön ez egy megoldásra váró probléma. Jelenleg két lakásigénylés van benyújtva, ugyanis két fő egyedülálló lakhatása problémás a településen, az érintettek egyelőre rokonoknál, barátoknál élnek életvitelszerűen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön nem található ilyen jellegű ingatlan.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Zákány település Községi Beavatkozási Terve a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiával összhangban került kialakításra 2012 tavaszán. Felelős vezetők, helyi, térségi szakemberek által, a TÁMOP-5.3.6.-11/1 „Komplex telep-program” (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) kiírásra készített, Zákány település területén megvalósításra tervezett: „Miénk itt a tér” c. projekt kötelező mellékletét képezi. Elkészítésébe a döntéshozók mellett, bevontuk a célterületen élőket is, illetve lehetőséget biztosítottunk a település egyéb közösségeinek, szakembereinek, hogy megismerjék elképzeléseinket, véleményünkkel, javaslataikkal formálni tudják azt. A dokumentumot nem tekintjük véglegesnek, a projektidőszak alatt felülvizsgálatra, aktualizálásra, szükség esetén módosításra kerül.

A Községi Beavatkozási Terv alapvető célja a szegregált lakókörnyezetben, illetve a célterületen mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése. A projekt címe a jelen időszakban itt élő, a tervet készítő, megvalósító helyi közösség, valamint a kompetens döntéshozók felelősségére utal.

A tervezett projekt a hátrányoknak felszámolása, enyhítése érdekében szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási elemeket tartalmaz, továbbá elősegíti a telepszerű környezetben élők lakhatási körülményeinek javítását.

2012. augusztus 01. – 2014. augusztus 31-ig (25 hónapra) tervezett projekt keretében, Zákány fő utcája és a nemzetközi vasúti határátkelő között elhelyezkedő szegregált lakókörnyezet a projekt elsődleges célterülete. /Egykori határőr laktanya szolgálati lakásaiban élő családok./ A tervezett komplex programok, valamint a célcsoporttal zajló állandó (settlement típusú) szociális munka célja, hogy a generációkon át mélyülő hátrányos helyzet megelőzése érdekében, különböző programokon keresztül biztosítsa, támogassa az egész család felzárkózását.

A projekt célcsoportja a telepszerű lakókörnyezetben élő, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, alacsony vagy elavult iskolai végzettséggel rendelkező, jellemzően szociális és anyagi gondokkal küzdő, roma és nem roma egyének és családok, de a projekt tartalmaz az egész település által igénybe vehető innovatív szolgáltatásokat, modell értékű programelemeket is.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a

szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrészletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.4.2. számú ábra - - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	37	n.a.
2015	27	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek számáról 2014. évi és 2015. évi adatok állnak rendelkezésre. Ebben a támogatásban részesülők száma csökkent, 2015-ben 27 személy részesült lakásfenntartási támogatásban. Adósságcsökkentési támogatásban részesítettekről nem áll rendelkezésünkre adat.

e) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen körülbelül 18-20 lakás minősíthető hátrányos helyzetű, szegregált lakókörnyezetűnek. Ezekben az esetekben gondot okoz a lakásfenntartás, állagjavítás, korszerűsítés, különösen azokban a családokban, ahol az aktív korú tagok rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkeznek.

A lakások komfortfokozata vegyes, vannak közöttük pl. nyugdíjasok által mintaszerűen rendben tartott porták, de lelakott, elhanyagolt állapotban lévők is.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregált lakóterület az a terület, ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Tekintettel arra, hogy jogszabály nem határozza meg a szegregált lakókörnyezet fogalmát, a szegregátumok felszámolására irányuló EU-s pályázatok alapján szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó

és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élők semmiféle közösséget nem alkotnak, de az együttélés problémákkal terhelt. Megélhetési gondok, bűnözés, munkajövedelem hiánya, alacsony iskolai végzettség, egészségügyi problémák, szolgáltatási, szabadidő hasznosítási hiátusok együtt vannak jelen.

Megállapítható, hogy a telepszerű lakókörnyezetben élők körében tehát olyan, többféle generációkon át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, amelyek kezelése az érintetteknek önerejéből, valamint a települési, feladatellátásra elkülönített állami normatívákból, helyi forrásokból – külső segítség nélkül – mára lehetetlenné vált.

A környező falvakban is folyamatosan erősödik a települések külterületén élők szegregációja, mivel az itt lakók mind térben, mind társadalmilag egyre távolabb kerülnek más társadalmi rétegektől. Társadalmi érintkezéseik ritkák, hiányoznak a követendő mintaként is szolgáló referenciacsoportok. / Az aktív korúak kiestek vagy be sem kerültek a munkaerőpiacra.) - Az ő bevonásuk, támogatásuk, fejlesztésük kiemelten fontos szempont, mivel a szolgáltatások hiánya növeli a településszerkezet sajátosságaiból eredő társadalmi kirekesztettséget.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

Létező jelenség, hogy a lakáshoz jutási feltételek meghatározása arra irányul, hogy egyes, meghatározott tulajdonságokkal rendelkező (általában a roma kisebbséghez tartozó) személyek valamely településen, illetve településrészen mesterségesen elkülönüljenek. Az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdése értelmében az ilyen eljárás jogszabály-ellenes.

A telepen/szegregátumokban élők száma és a számukban bekövetkező változás a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárnunk a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottság-béli megoszlását nemek szerint.

Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben.

Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély).

Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település egészségügyi helyzete általánosnak tekinthető, az előregedő településekre jellemző, időskori megbetegedések vezetnek a statisztikákat. Egyre több a regisztrált cukorbeteg, magas vérnyomásban szenvedő. Régebben az emberek egészségen csupán a betegség nélküli állapotot értették. Mára ez a nézet jelentősen átformálódott, a lakossággal való célzott foglalkozás megkívánja az egészség rendszeres ellenőrzését. Ez pedig nem végezhető el pusztán megfigyelés útján, hanem a szűrővizsgálatokra is szükség van. A jogszabályok (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről, 1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól, és 51/1997. (XII.18.) NM. rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról). Konkrétan szólnak az alapellátás feladatairól, a háziorvos köteletségévé teszik, hogy az „adott korcsoport számára ajánlott valamennyi védőoltás, szűrővizsgálat igénybevételének a lehetőségére felhívja az általa ellátott biztosítottak figyelmét”, továbbá a háziorvosi szolgálat nyilvántartást vezet az általa elvégzett szűrővizsgálatok időpontjáról és eredményéről, a beutalásról és a lelet eredményéről, a gondozásba vett személyekről.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi ellátást érintően sajnos változatlan a helyzet a vizsgált 2008 és 2012 közötti időszakban, ugyanis kizárólag felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatás van jelen településünkön.

Zákány község területén egy védőnői álláshely biztosított, mely a 2008-2011 közötti időszakban folyamatosan be volt töltve. Változás kizárólag az egy védőnőre jutó gyermekek számát illetően tapasztalható.

Zákány területén 2 háziiorvosi körzet található, Fogorvosi Rendelő, valamint védőnői szolgálat működik.

A Csurgó Kistérségi Járóbeteg - Szakellátó központban elérhető, igénybe vehető szakrendelések:

- belgyógyászat
- diabetológia
- kardiológia

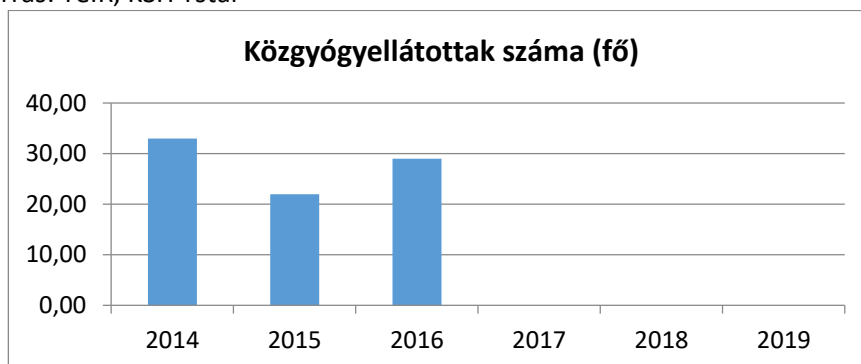
- neurológia
- bőrgyógyászat
- csecsemő és gyermekgyógyászat
- sebészet
- szemészet
- szülészet-nőgyógyászat
- pszichiátria
- urológia
- fül-orr-gégészet
- ortopédia
- reumatológia és fizioterápia
- labor
- ultrahang
- röntgen
- gyógymasszázs
- gyógytorna

3.6.2. számú ábra - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	33,00
2015	22,00
2016	29,00
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2014-ben volt településünkön a legmagasabb (33 fő). 2015-re 22 főre csökkent az érintettek száma, mely 2016-ban 29 fő volt az, aki közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezett.

3.6.3. számú ábra - Ápolási díjban részesítettek száma

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2014	n.a.	1.	1
2015	n.a.	3	3
2016	6,31	3	9,31
2017	0	2	2
2018	0	2	2
2019	0.	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

A házi orvosok javaslatára követendő stratégiai iránynak tartjuk a többi között fejleszteni az onkológiai éberséget, aminek keretében belül a rákmegelőző állapotok felismerését is oktatnák, valamint megtörténne a szájüregi daganatok keletkezése szempontjából magas kockázatúnak minősülő egyének (dohányzók, alkoholbetegek célcsoportja) rendszeres időszakos ellenőrzése, követése, elsődlegesen a házi orvos, fogorvos, felnőtt szakápolók által. A jogszabály alapján a házi orvosi szolgálat feladatkörébe tartozik minden olyan szűrővizsgálat elvégzése, amelyre a rendelet nem jelöl ki más egészségügyi szolgáltatót. A mai álláspontokat figyelembe véve, amikor a daganatos megbetegedések a vezető halálokok közé kerültek optimális lenne, ha a házi orvosok a hozzájuk forduló pácienseknél szakmailag indokolt gyakorisággal elvégeznék és dokumentálnák a szájüreg megtekintésén kívül, a hónalj és ágyéki nyirokcsomók tapintását, az emlő fizikális vizsgálatát, és az RDV-t mely több szempontból is előnyös lehetne (rektum-, prosztatata tumor). Az időben történő szűrés összekapcsolódik a későbbi gondozással is.

Működési területükön propagálniuk kell a rákszűréseken való részvétel fontosságát, és a primer prevenció érdekében a helyes életvezetésre vonatkozó lehetőségeket.

A diagnosztizálás után a betegben erősíteni kell a tudatot, hogy a rák nem minden esetben halálos betegség, az állapot nagymértékben függ az aktuális stádiumtól és a beteg orvoshoz fordulásának időpontjától. Ha a beavatkozás már késő, az körzeti ápoló feladatai közé tartozik a pszichés támogatás, a megfelelő életminőség biztosítása. Tervezzük az együttműködést a térségben telephellyel rendelkező Rákellenes Ligával, valamint a Vöröskereszt megyei szervezetével is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az egészség ügyét szolgáló együttműködések kialakításakor az alábbi szervezetek megkeresése kötelező:

- házi orvos, házi gyermekorvos (kötelezően bevonandó);
- területi illetve iskolai védőnő (kötelezően bevonandó);
- Népegészségügyi Szakigazgatási Szervek egészségfejlesztő, szűrési koordinátor (kötelezően bevonandó);
- Magyar Vöröskereszt helyi szervezete;
- Olyan, (lehetőleg helyi) civil szervezet, melynek alapító okiratában/társasági szerződésében szerepel az: egészségfejlesztés, közösségfejlesztés, egészségvédelem, egészséges életmódra nevelés, megelőzés, népegészségügyi feladatok, betegcsoportok képviselése, mozgás-gazdag, sportos életvitelre nevelés és ösztönzés.

A Községi programok szervezéséhez kapcsolódóan (egészségfejlesztés érdekében) a célcsoport számára nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos főbb feladatok:

- egészség klubok, egészség napok szervezése;

- a helyi közösség kompetenciájába tartozó helyi problémák közösségi megoldásának segítése, koordinálása, a nem kompetenciájukba tartozó problémák kommunikálása a helyi intézmények felé;
- egészségtudatosabb magatartás - egészséges életmód kialakításában való segítség pozitív közösségi minták elterjesztésével;
- népegészségügyi szűrésekre vonatkozó mozgósítás támogatása, kiszűrt beteg elkísérése az egészségügyi szolgáltatóhoz költséghatékonysági szempontok figyelembevételével, pl. OEP támogatás a buszbérléshez, az 51/1997 (XII. 18) NM. rendelet figyelembevételével
- segítség nyújtása az egészségügyi ellátórendszerben való eligazodáshoz (egészségügyi ellátórendszerrel való összeköttetés, betegjogok);
- helyi együttműködés támogatása az egészségterv elkészítéséhez
- koordináció a lakhatási, szociális, foglalkoztatási és oktatási programokkal
- a közösség- és egészségfejlesztés megjelentetése az egyéni fejlesztési tervekben

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A cél a rendelkezésre álló pénzügyi keretből az egészséges táplálkozás, illetve energiaegyensúly (táplálkozás és testmozgás egyensúlya) megtartása, és/vagy visszaállítása érdekében kidolgozott programok megvalósítása, melyek eredményesen befolyásolják többek között a megfelelő folyadékfogyasztást, a túlzott só- és energia bevitelt.

A dohányzást, alkohol- és drogfogyasztást megelőző és az ilyen addiktív szerek használatáról való leszokást tudományosan megalapozott módszereket és eszközöket alkalmazó programok, tanácsadás megvalósítása.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A helyi általános iskolában és az óvodában a kötelező sportfoglalkozáson kívül, tömegsport illetve szakköri foglalkozások keretében van lehetőség testmozgásra. A településen 2010-ben helyi kezdeményezésre megalakult a Zákányért Sport Egyesület, melynek keretében labdarugó csapat szerveződött. Az Önkormányzat természetbeni és anyagi hozzájárulásával is támogatja az Egyesület működését. Ezzel biztosítva a fiatalok rendszeres sportolásához a lehetőséget. 2018. ban a helyi labdarugócsapat utánpótlás hiánya miatt megszűnt.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Az esélyegyenlőség szempontjából fontos közszolgáltatások egy része nem vehető igénybe a településen. Ellátatlan a korai fejlesztés és gondozás és a fejlesztő felkészítés. A gyermekjóléti szakellátások közül a házi gyermekfelügyelet igénybevételére nincs lehetőség, de igény sem jelentkezett ez ideig. A közszolgáltatások egy része nem vehető igénybe a kistérségben: pályaválasztási tanácsadás csak a megyeszékhelyen elérhető.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az esélyegyenlőség biztosítása olyan passzív cselekedet, mely valamit lehetővé tesz egy adott csoport számára, míg az esélyegyenlőség előmozdítása olyan aktív tevékenység, melynek eredményeként az adott védett csoportok élni is tudnak a számukra kinyitott lehetőségekkel.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai
- b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Somogy Megyei Kormányhivatal Csurgói Járási Hivatalának Járási Munkaügyi Kirendeltsége évek óta arra törekszik, hogy a tartósan munkanélkülieken segítsen képzésekkel, átképzésekkel. Településünk fokozottan érintettek a roma származású munkanélküli családok, személyek. A munkanélküliség és ezáltal a hátrányos helyzet felszámolása érdekében Zákány Község Önkormányzata minden pályázat részese abból a célból, hogy közmunkásokat, közcélú foglalkozást biztosítson, de ebbe a „körbe” a telepen” élők ritkán kerültek be. Ennek egyik oka, hogy nem jutott el hozzájuk az információ, a másik ok: ha mégis, nem tartoztak ahhoz a körhöz, akiket alkalmazni tudtak volna (GYES, egészségkárosodás, diszkriminatív megítélés stb).

Szeretnénk bizonyítani, hogy egyéni fejlesztési tervvel elérjük, mindenki számára nyitott a munkalehetőség, melyhez több oldalon szükséges a megfelelés, de erre felkészítjük a célcsoport tagjait.

Képzéssel érjük el:

- a lakhatási integráció javítása,
- OKJ-és képzést indítunk hiányszakmában, ill. tranzitfoglalkoztatásban, melyhez csatlakozást várunk az anyatelepülés egyéb munkanélküliek részéről,

- Az OKJ-és képzés egyik ága: közterületek és középületek felújítása, bővítése, fejlesztése. Másik ága: örökzöldek termesztése és hasznosítása.

A tranzitfoglalkoztatás számára biztosítjuk a pálya orientációt, a munka- és tanulási motivációt, az általános munkavállalói kompetencia fejlesztését, a hiányzó alapismeretek pótlását, felzárkóztatását, a pszichoszociális támogatást.

A munkaviszonyba vagy kereső tevékenységbe való kerülésüket követő utógondozást vállaljuk legalább 10 hónapon át, ill. utána szociális kísérő tevékenységgel.

Zákány településen és mikro térségében meglévő vagy munkaerő- piaci részprojekt bemutatása:

A településen közmunka ad lehetőséget elsősorban a munkába állásra, mely időszakos. Az örökzöldek termesztése a klíma miatt évtizedek óta nagy jelentőségű a településen a térségben. Itt fekete munkában többen megélhetési esélyt kaptak, ám a telepen élők közül csupán 3-an tudtak élni ezzel a „lehetőséggel”. Ültettek, kapáltak, kötöztek árusításra, de földtulajdon hiányában nem tudták saját hasznosításra alkalmazni a megszerzett tapasztalatokat.

A projekt kapcsán esélyt kapnak az aktív foglalkoztatásra mindazok, akik a beilleszkedés „törvényeit” betartják, melyhez minden segítséget megadunk.

Képzést indítunk a beilleszkedés és munkába állás esélyeiről. Motivációs foglalkozásokat tartunk.

A helyi gazdaság fejlesztésének koncepciója:

Zákány településen a magán vállalkozók jövőjét támogatja az Önkormányzat, és a Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás, valamint a Leader Akciócsoportja. Ehhez zárkózik fel többek között a konzorcium, mivel több olyan ponton lehet csatlakozni, ahol a munkanélküliség csökkentése jelenik meg.

Itt lehet érvényesíteni a munkaorientációt, a munka- és tanulási motivációt, a hiányzó alapismeretek pótlását, a folyamatos pszichoszociális támogatást, és a leglényegesebb elemet: munkaviszonyba vagy keresőtevékenységbe állást.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a munkanélküliek aránya, főként a 45-59 éves korcsoport körében (2019. évi adat: 17,70%), valamint a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya (2019. évi adat: 20,57%)	Munkaerő-piaci reintegrációs és képzési programok szervezése, részvétel ösztönzése, rendszeres jövedelem szerzése érdekében. Fontos a munkanélküliek folyamatos tájékoztatása, a regisztrálás hasznosságáról, a képzési lehetőségekről, az egyéb ellátásokról.
Nincs az oktatásból a munkaerő piacra átlépést segítő program.	Pályakezdők foglalkoztatását elősegítő program kidolgozása az érintettek bevonásával (oktatási intézmények, munkahelyek).
Magas az alacsonyán képzett munkanélküliek száma.	Piacképes szakképzések szervezése, motiválás a részvételre.
Kevés a helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrő program.	Egészségügyi szűrővizsgálatok és prevenciók előadások szervezése. Életvezetési tanácsadás.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Zákány Községben összevont óvoda és bölcsőde működik (33 férőhelyes) maximális kihasználtsággal, 5 fő bölcsődés korú gyermekkel. A Biztos Kezdet modellprogram a 0-3 éves korú gyermekek és szülei részére évekig működött a településen (sajnos forráshiány miatt már nem működik). Szeretnénk a jövőben ezt pályázati forrásból újra elérhetővé tenni a településen élők számára. Önkormányzatunk jelenleg a bölcsődei szolgáltatással lehetőséget nyújt azon anyák számára, akik vissza szeretnének térni a munka világába (1-3 éves korú gyermekek felügyeletét biztosítja).

A 8 osztályos általános iskolánkban a helyi és a környező településekről (Órtilos, Gyékényes, Zákányfalu, Surd) is járnak gyerekek összesen 182 fő. Néhány esetben viszik csak a szülők gyermeküket (6 fő) a közeli csurgói illetve nagykanizsai általános iskolába.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

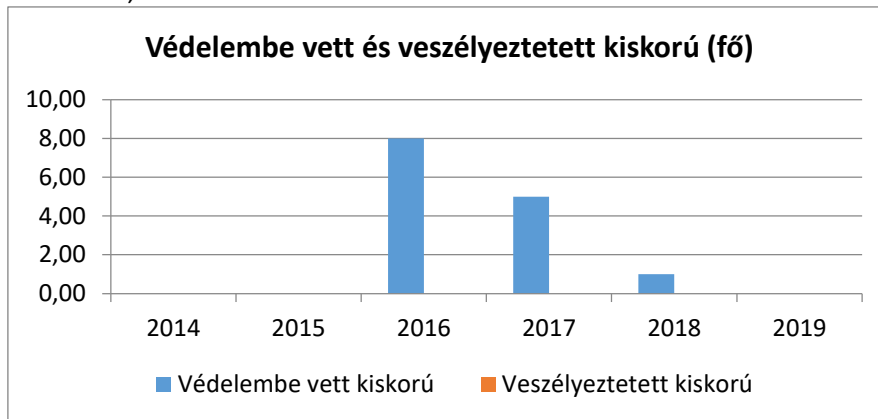
4.1.1. számú ábra - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	8,00	n.a.
2017	5,00	n.a.

2018	1,00	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Védelembe vett kiskorú gyermekek száma településünkön 2016-2018 között 8 főről 1 főre csökkent. A veszélyeztetett kiskorú gyermekekről nincsenek adataink.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint ,hátrányos helyzetűnek minősülő gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülővel rendelkező gyermekek számát (halmozottan

hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban, abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik.

4.1.2./1 számú ábra - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	47
2015	47
2016	39
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 2014-2016 évi időszakban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 47 főről 39 főre csökkent.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2008-ban még elérte a 73 főt, de folyamatosan csökkenő tendenciát mutatva 2012-ben az ellátás kizárólag 56 főt érintett.

A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számát, ha összességében vizsgáljuk, 2008-tól 2012-ig kevesebb, mint felére csökkent az érintettek száma. Ugyanakkor nem beszélhetünk folyamatosan csökkenő tendenciáról, mert 2010-ben (a 2009-es évhez viszonyítva) nagymértékben nőtt ez a szám.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (Gyvt. 20/C. § (1), (2))

Az ingyenes óvodai étkezésben résztvevők száma 2008-ban 5 fő, míg 2012-ben már 12 fő volt, tehát számuk több, mint a duplája lett 5 év alatt. Az 1-8. iskolai évfolyamban 2008-ban 41 fő étkezett ingyenesen, 2012-ben a számuk 76 főre nőtt. Az 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma a 1-13. évfolyamban 33 főről 19 főre csökkent 2008 és 2012 között.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen 132 általános iskolás tanuló él, melyből egy tanuló sem minősül fogyatékosnak, ezáltal szegregátumban sem él fogyatékos tanuló.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az egy védőnőre jutó gyermekek számáról nincsenek adataink.

b) A védőnő körzete lefedi Zákány, Zákányfalú és Órtilos községeket is, székhelye Zákányfalú. Az ellátás biztosítására a védőnő heti egy alkalommal, csütörtökönként a községben tartózkodik. A védőnő jelenleg 0-6 éves korig ...főt gondoz, valamint .. várandós anyát látogat.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis(ok) száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Gyermekorvosi ellátás Csurgón, az Egészségügyi Centrum keretén belül, valamint a nagykanizsai kórházban biztosított.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
------	------	------	------	------

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés
Településünkön bölcsőde nem működik.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Zákány Községben összevont óvoda és bölcsőde működik (33 férőhelyes) maximális kihasználtsággal, 5 fő bölcsődés korú gyermekkel. A Biztos Kezdet modellprogram a 0-3 éves korú gyermekek és szüleik részére évekig működött a településen (sajnos forráshiány miatt már nem működik). Szeretnénk a jövőben ezt pályázati forrásból újra elérhetővé tenni a településen élők számára. Önkormányzatunk jelenleg a bölcsődei szolgáltatással lehetőséget nyújt azon anyák számára, akik vissza szeretnének térni a munka világába (1-3 éves korú gyermekek felügyeletét biztosítja).

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek. A község óvodája 1 csoporttal működik, a fejlesztő foglalkozások biztosítottak. A gyermekétkeztetés az önkormányzat által fenntartott óvodai konyhán biztosított. Az óvoda és konyha leállása a közös önkormányzati hivatal társtelepüléseivel egyeztetett módon történik. A konyha leállításának ideje alatt a társtelepülések biztosítják az étkeztetést. Az óvoda leállításának időpontja a szülőkkel előre egyeztetett módon történik. A település több alkalommal részt vett a nyári gyermekétkeztetési programban, amelyen keresztül biztosította az arra rászorulóknak nyári étkezését.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. Társulási formában biztosított – Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő

gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. Az ellátás társulási formában biztosított - Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településhez legközelebb anyaotthon Nágocson, a családok átmeneti otthona pedig Nagybjomban található. A Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, valamint a Csurgói Járási Hivatal Járási Gyámhivatala azonnali segítséget tud nyújtani.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Családi napközit kívánunk létrehozni a szolgáltató ponton, ahol a kicsik gyermekfelügyelete és az iskoláskorúak fejlesztő, tanoda jellegű foglalkozásai egyaránt, rugalmasan megoldhatók, az atipikus munkarendben és az intézmények szünetelésének időszakában egyaránt (helyi, kiváló, jelenleg munkanélküli pedagógusok biztosítják majd a szolgáltatást, törekedve a korosztálynak megfelelő, játékos fejlesztő foglalkozások megtartására).

Integrált, modell értékű szolgáltatás biztosítására készülünk, együttműködve a helyi nevelési – oktatási intézményekkel, szabadidő hasznos eltöltését segítő szervezeteivel.

A korai gyermekkori fejlesztés kiemelt célja a beavatkozásnak, mivel ez biztosítja a későbbi hatékony közoktatási fejlődés és fejlesztés lehetőségét. Az egyéni tanulói fejlesztési tervek segítségével, illetve a beiskolázási és beóvodázási referens aktív bevonásával el kell érni, hogy a bevont családok gyermekei óvodai fejlesztésbe kerüljenek, továbbá iskolai, középiskolai fejlesztésüket figyelemmel kísérjük, támogatjuk.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetés az óvoda konyhán keresztül biztosított. Ingyenes tankönyv ellátásban a tanulók kb. 60 %-a részesül. Hétvégi étkeztetés nincs a nevelési intézmény tanulói számára.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdeképviselek észrevételei

Az adatgyűjtés során gyermekekkel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem merült fel. Erre utaló önkormányzati adat, vagy civil szervezet által tett észrevétel nem volt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítása érdekében általánosságban a fenntartó és intézményei fogadókészségét kell fejleszteni, olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Az óvodapedagógusok száma három fő, és valamennyi szakirányú diplomával rendelkezik. Ezen felül még két fő dajka/gondozónővel és egy fő kisegítő személyzettel rendelkezik az óvoda.

A 2008 és 2012 közötti időszakban változatlanul egy óvodai gyermekcsoport volt, mely 30 férőhellyel rendelkezett és maximális kihasználtsággal működött.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A Köztársasági Esélyegyenlőség Program alapján csak olyan fejlesztés kaphat támogatást, mely hozzájárul a társadalmi egyenlőtlenség csökkentéséhez, előtérbe helyezi az integrációt, megszünteti a diszkriminációt és a szegregációt, és elősegíti a védett csoportok iskolai sikerességét.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A korai fejlesztés és gondozás és a fejlesztő felkészítés a területen jelenleg ellátatlan szolgáltatás. A családsegítő és gyerekjóléti feladatokat kistérségi társulásban látja el, a családi napközi, a napközbeni gyerekfelügyelet a Megoldás Alapítvány keretében biztosított. A gyermekjóléti szakellátások közül a házi gyermekfelügyelet igénybevitelére sincs lehetőség.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	n.a.	1	30	1	27	n.a.
2015	n.a.	1	30	1	29	n.a.
2016	n.a.	1	30	1	30	n.a.
2017	n.a.	1	25	1	23	n.a.
2018	n.a.	2	25	1	21	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodai nevelés, az általános iskolai oktatás, alapfokú művészeti oktatás (néptánc, szolfézs, zene), az iskolai napközi Zákány községben biztosított.

Az óvodai gyermekcsoportok száma kettő, férőhelyek száma 40. Az óvodába beírt gyermekek száma jelenleg 36 fő.

A szolgáltatások fenntartói háttere hosszútávra rendezett. Az általános iskolai oktatás, nevelés feladatellátást biztosító Körzeti Általános Iskola fenntartása társulásban történik, Zákányfalú és Őrtilos önkormányzataival közösen.

Az óvodai nevelés feladat ellátását az önkormányzat az óvoda intézményében biztosítja. Az óvodáskorú gyermekek köréből sokan járnak el vidékre, a legtöbben Őrtilos község Önkormányzata által fenntartott óvodai ellátás szolgáltatását veszik igénybe.

A Csurgói Kistérség egész területén utazó gyógypedagógus szolgáltatással hivatott ellátni a közoktatási szakszolgálati feladatokat.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%

2014/2015	53	77	130	79	60,77%
2015/2016	51	73	124	85	68,55%
2016/2017	52	71	123	97	78,86%
2017/2018	48	68	116	86	74,14%
2018/2019	55	52	107	85	79,44%
2019/2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolában tanulók száma 2014/2015-ös tanévben 130 fő volt, majd ez a létszám 2018/2019-es tanévre 107-re csökkent.

A napközis általános iskolások aránya a vizsgált tanévekben 60,77%-ról emelkedett 79,44%-ra. A napközis ellátást egyre nagyobb arányban vették igénybe a tanulók az elmúlt években.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2014/2015	n.a.	8	1
2015/2016	n.a.	8	1
2016/2017	n.a.	8	1
2017/2018	n.a.	8	1
2018/2019	n.a.	8	1
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolai feladatok ellátása egy helyen történik, az osztályok száma 8.

A testi és érzékszervi fogyatékkal élők ellátása csak részben biztosított, az iskola részben akadálymentesített, az óvoda nem. Bár van gyakorlata HHH, valamint az SNI gyerekek eredményes, elfogadó oktatás-nevelésének, az igazi eredményesség technikai és tárgyi feltételei hiányosak. A hátrányos helyzetű tanulók aránya nem tekinthető kiegyenlítettnek óvodás korban, de ez a lakókörnyezetből adódik. A Körzeti Általános Iskolában országos viszonylatban magas a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók aránya.

Az oktatás eredményességében és az iskolai sikerességben lemaradás tapasztalható, de történtek lépések az eredmények javítására: a pedagógusok módszertani képzése, ifjúsági és gyermekvédelmi felelős foglalkoztatása, de a mérhető javuláshoz még időre van szükség.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2014/2015	18
2015/2016	16
2016/2017	14
2017/2018	12
2018/2019	19
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A vizsgált időszakban 12-19 gyermek fejezte be eredményesen a 8. évfolyamot tanévenként.

Az iskolában az eredményes, kompetencia alapú oktatás tárgyi és technikai feltételei adottak. Az óvoda épülete a 2004. évben lett teljesen felújítva, tiszta, barátságos, családias hangulatú. A fejlesztéshez van külön

helyiség, rendelkezik fejlesztő játékokkal, a személyzet hiánytalanul képesített, a higiénias viszonyok kedvezőek.

Testi és érzékszervi fogyatékos gyermek a településen nincs, de számukra az óvodai és általános iskolai szolgáltatás elérhető lenne. Az iskolában a részleges akadálymentesítés megtörtént.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat a polgármester útján biztosítja, hogy a település minden lakója, de főként az oktatási intézmények, szülők és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Program.

A programban foglaltakat a képviselőtestület, az intézmények dolgozói kötelesek megtartani. Felelősek azért, hogy tudatában legyenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogszabályi előírásokkal, biztosítsák a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék képzésen, egyéb programon részt vegyenek. Kötelesek a programban foglaltakat megismerni, és közreműködni annak megvalósításában. Kötelesek a program irányítójának – a polgármesternek – jelezni az esélyegyenlőség sérülését.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben, pedig felelősségre vonást kell alkalmazni.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tanulók érettségire adó gimnáziumi és szakközépiskolai középfokú oktatásban való részvétele nem jelentős mértékű, így jellemző a településen az alacsony iskolai végzettség.	Továbbtanulás ösztönzése, támogatása. Pályaválasztási tanácsadás, pszichológiai tesztekkel, elbeszélgetéssel egyéniségre szabva.
A gyermekszegénység, hátrányos helyzet a gyermekek körében. A hátrányos helyzetben élő gyermekek lakhatási körülményeiről, étkezési és sportolási lehetőségeiről, egészségügyi állapotáról nincsenek pontos adatok.	Az érintett családok, civil szervezetek, egészségügyi szolgáltatók, családgondozó bevonásával a helyzetfeltárást követően a szociális hátrányok enyhítése a szükséges programokkal. Jelzőrendszer hatékony működtetése. Tájékoztatás a támogatások igénybevételeinek lehetőségeiről. Gyűjtések, adományozások szervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A célterületen élő, kisgyermekes anyák mára egy speciális társadalmi csoporttá váltak. Sokan be sem kerültek még a munkaerő-piacra, de aki néhány évre mégis, azok számára is időlegesen, ill. 2/3 arányban véglegesen is elveszik az otthonon kívüli munkahely, mint társadalmi tér. Sok esetben meglazulnak, felbomlanak a rokoni kötelékek, (az évszázadokon át együtt élő, többgenerációs nagycsalád, mára már

a múlté, a nagyszülők dolgoznak még, vagy távol élnek, ill. teljességgel hiányoznak a kisgyermekes, gyakran egyszülős család életéből). Sok kismama elmagányosodik, magára marad. A gyermekszám növekedésével arányosan nőnek a kiadások, anyagilag nehéz helyzetbe jutnak. Szinte lehetetlen a távoli munkahelyre való bejárás, helyben, pedig munkalehetőség nincs. A mobilitási hátrányok, az anyagi lehetőségek szűkössége következtében nem vagy csak nehezen jutnak hozzá a támogató információkhoz, képzésekre sem jutnak el, meglévő ismereteik gyorsan elavulnak. – Számukra a tervezett, rendszerben működő, egyéni szükségletekre épülő, támogató szolgáltatásainkkal, atipikus képzési, foglalkoztatási formákkal, e- ügyintézés segítségével, alternatív gyermekfelügyelettel az álláskeresés, képzések, munkavállalás, iskolai szünetek idejére - tervezünk megoldási javaslatokat konzorciumi partnerünk üresen álló szolgáltató házának emeletén, (ld. ERFA) melynek költségéből a vizesblokk felújítását, bővítését tervezzük. Így akár atipikus időszakban is megoldhatóvá válik a gyermekek elhelyezése. Itt kap helyet a projektiroda is, mely alapja lesz egy szociális alapellátási központnak. Ebből a költségből az önkormányzat közösségi terének (parkolóhelyek) akadálymentesítése is megoldható. Szolgáltatások a munkaerő-piaci szereplők, a munkaerőpiacra belépők/visszatérők számára.

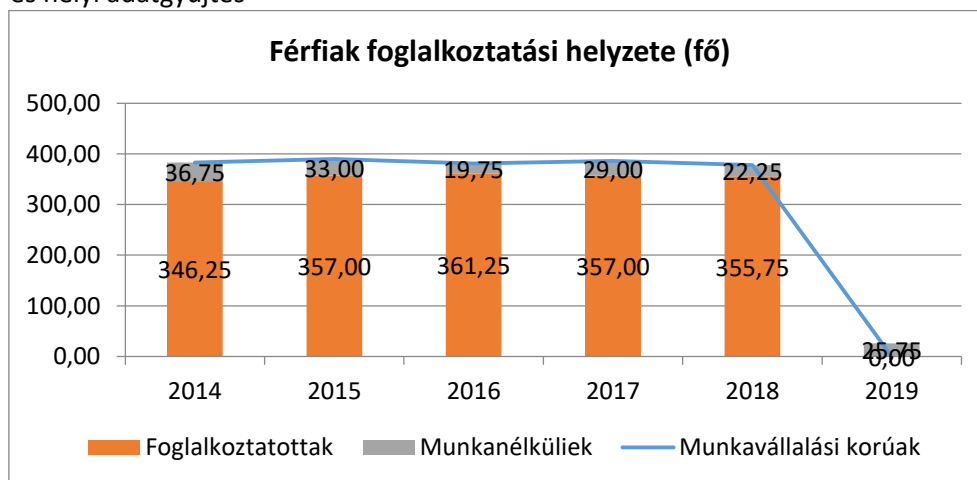
Jelenleg nincs, illetve a mikrotérségben élők számára elérhető közelségben sincs olyan, a magánéleti és munkaerő-piacikötelezettségek összehangolását segítő szolgáltatás, mely segíteni tudna, különösen atipikus időszakban dolgozó szülők számára, kisgyermekük elhelyezésében, illetve ügyintézésük idején. (A vasúton dolgozó, illetve ingázó szülők gyakran indulnak hajnalban, illetve több műszakban dolgozók számára nincs alternatíva, hogyan oldják meg gondjaikat.) A helyi bölcsőde 5 férőhellyel rendelkezik, irreális elvárás lenne a problémák megoldását elvárni a közoktatási intézménytől.

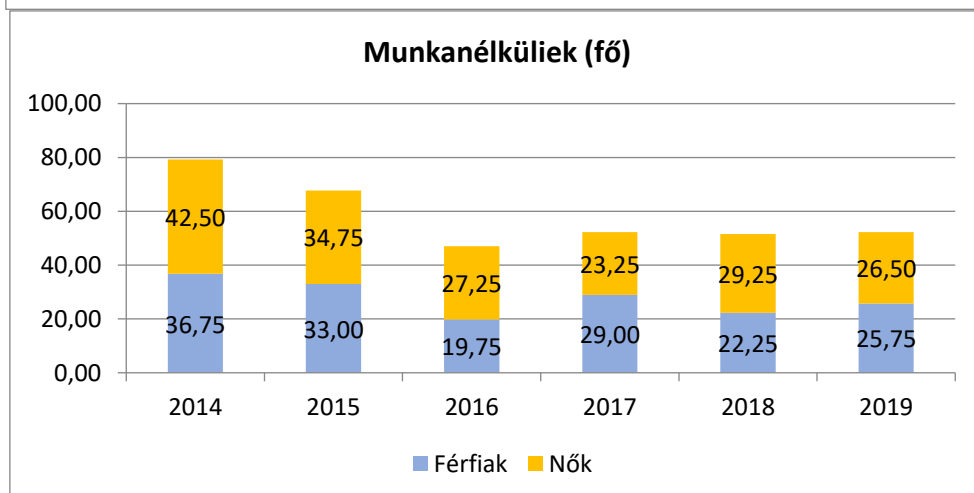
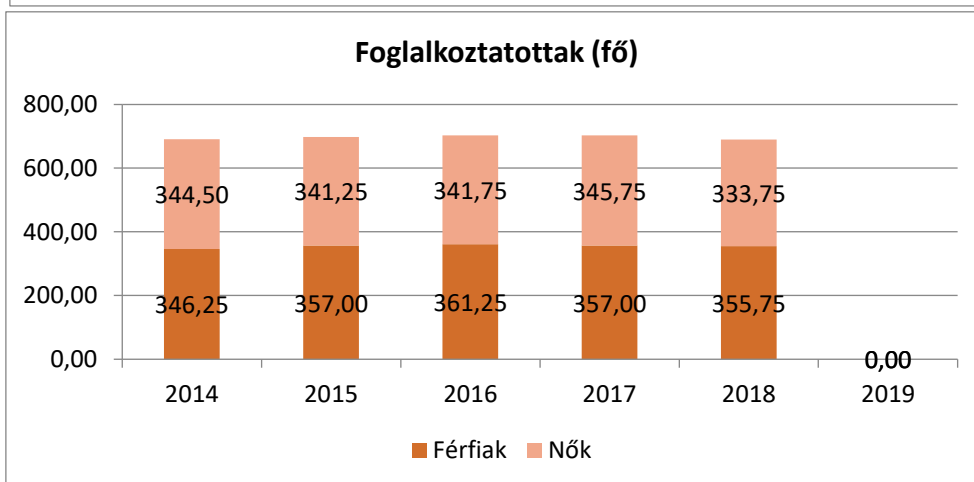
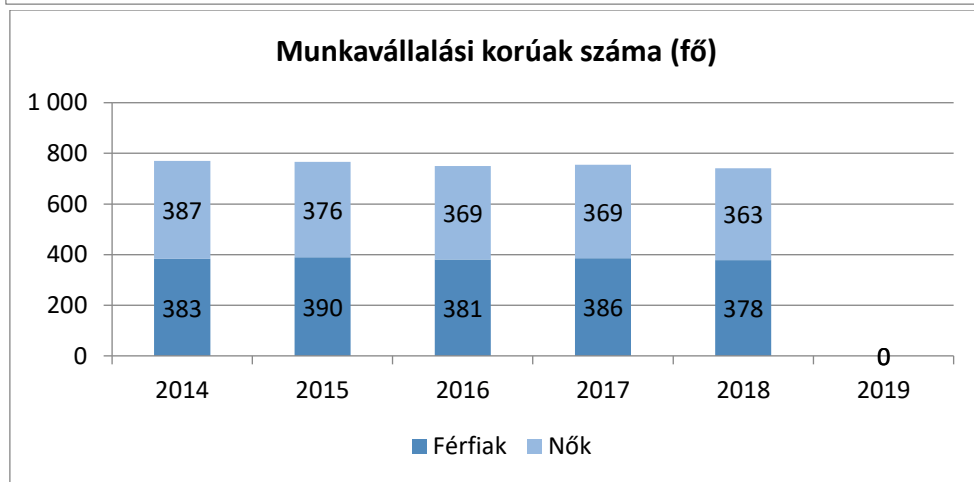
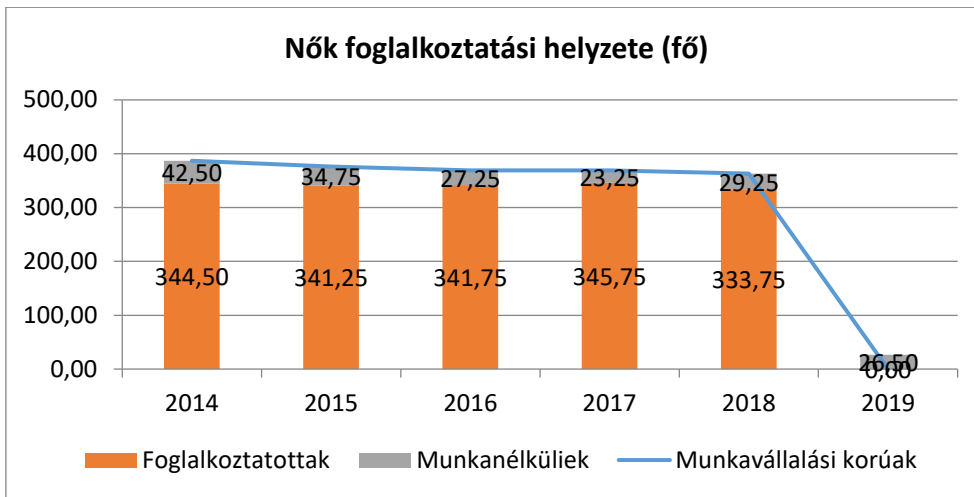
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	383	387	346,25	344,50	36,75	42,50
2015	390	376	357,00	341,25	33,00	34,75
2016	381	369	361,25	341,75	19,75	27,25
2017	386	369	357,00	345,75	29,00	23,25
2018	378	363	355,75	333,75	22,25	29,25
2019	n.a.	n.a.	-	-	25,75	26,50

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A 2014 és 2019 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy a munkanélküli nők száma a 2017. évet kivéve változatlanul magasabb, mint a munkanélküli férfiaké. A munkanélküliek száma mindkét nem esetében csökkent. 2019-ben településünkön szinte azonos mértékben volt jelen a probléma mindkét nem esetén, de összességében a női munkanélküliek aránya magasabb.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztathatóság javítása csak komplex, integrált támogató szolgáltatások bevezetésével, az érdekeltek együttműködésével, új munkahelyek teremtésével lehet hatékony.

Célunk: olyan innovatív módszerekkel megvalósuló, helyi igényekre épülő megoldások kidolgozása és kísérleti bevezetése, együttműködések generálása, amelyek képesek és alkalmasak arra, hogy a fenti problémákra megfelelő választ adjanak, hozzájárulva ezzel a munkahelyi és a magánéletbeli kötelezettségek összeegyeztetésének megkönnyítéséhez, valamint a munkavállalók és a munkáltatók alkalmazkodóképességének növeléséhez:

- Rugalmasabb, innovatív szolgáltatások kialakítása.
- Családbarát, emberközelí, az igényeknek jobban megfelelő nyitvatartási és ügyintézési idők, ügyintézési formák kialakítása.
- A mikrotérség településein élő lakosság és az ott működő meghatározó intézmények közötti párbeszéd, információcsere elősegítése a munka és a magánélet összehangolását segítő kérdésekben.

Településünkön magas a munkanélküliek aránya, az ipar a kistérségeken teljesen hiányzik, a helyi szolgáltatók főként családi, 1-2 fős vállalkozások. Az aktív korúak többsége a településen kívül tud elhelyezkedni, ingázik, kedvezőtlen munkaidő-beosztásokban talál munkát.

A gazdasági, társadalmi és technológiai változások rendkívül gyors és folyamatos alkalmazkodást kívánnak a gazdaság szereplőitől, a munkáltatóktól, munkavállalóktól egyaránt. Az alkalmazkodás rugalmas, de ugyanakkor biztonságos munkaerő-piaci feltételeket kíván meg, ami egyfelől lehetővé teszi a vállalkozások számára az igazodást a változó feltételekhez, másfelől biztosítja a munkavállalók számára a foglalkoztatás biztonságát, segíti a munkahely megtartását, vagy munkanélküliség esetén az újbóli elhelyezkedést.

A rugalmasság és a biztonság együttesen szükségesek ahhoz, hogy a munkaerőpiacon belüli átmenetek – iskolából a munka világába, egyik munkahelyről a másikra, munkanélküliségből vagy inaktivitásból a munka világába, munkából nyugdíjba – az egyén számára pozitív kimenetet eredményezzenek.

Hiányoznak, illetve helyben nem elérhetők azok a munkavállalókat, munkát keresőket támogató humán szolgáltatások, melyek a célcsoportokat hatékonyan segíteni tudnák.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei :

A foglalkoztathatóság javítása csak komplex, integrált támogató szolgáltatások bevezetésével, az érdekeltek együttműködésével, új munkahelyek teremtésével lehet hatékony.

A kialakítandó, innovatív szolgáltatásoknak komplex módon kell fókuszálni a munkanélküliségre, ill. az azzal összefüggő, egyéb problémák kezelésére, a család egészére irányulóan, személyre szabott problémamegoldásokkal, mintákkal, figyelembe véve, hogy a szülő munkanélkülisége a család többi tagjának helyzetét is befolyásolja. Az itt élő emberek alacsony iskolai végzettségűek, társadalmi mobilitási esélyeik is erősen korlátozottak. Kiemelten számítunk a helyi tanyagondnoki szolgálat támogató segítségével! (Kápolnahegy, Tölöshegy, Látóhegy esetében.)

Fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a településen munkanélküli nők közül kizárólag 3 fő az, aki nyolc általános iskolánál alacsonyabb végzettségű. A 2008 és 2011 közötti időszakban a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküli nők száma 14-ről 16-ra emelkedett. Kiemelendő, hogy a munka nélkül maradt nők jelentős része (35-37 fő) szakiskolát illetve szakmunkásképzőt végzett.

Megjegyezzük, hogy kiemelten fontos az érintett intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintése, az intézmények szolgáltatásának összehangolása, innovatív elemekkel, szolgáltatásokkal való bővítése a problémák megoldására. A tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

„A hátrányos helyzetű nők esélyegyenlőségének biztosítása: Az egyenlő bánásmód elve garantálja a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes életet:

Szükséges a női esélyegyenlőség érdekében nőkre szabott foglalkoztatási programok kezdeményezése, családbarát munkahelyek létrehozása a család és a munkahely összeegyeztetésének biztosítása érdekében, a gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése, a 0-3 éves korosztály napközbeni felügyeletének biztosításával (bölcsőde, családi napközi).”

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A fenti táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy a 3 év alatti gyermekek száma 2008-tól 2011-ig 26 főről 23 főre csökkent.

A hétköznapokon gyakran tapasztalható, hogy sokszor a legegyszerűbb ügyek elintézése sem oldható meg nehézségek nélkül, illetve anélkül, hogy ügyintézési célra, szabadság kivételére, „munkahelyről való elkéredzkedésre” sor kerülne. A hivatali (pl. okmányiroda, földhivatal, APEH stb.) nyitvatartási idők, a bankok nyitvatartási ideje, az óvodák nyitva tartása, a napközik, alternatív szabadidős tevékenységek, programok teljes hiánya, az orvosi rendelők rendelési ideje sajnos a legtöbb esetben nem alkalmazkodik a szolgáltatásokat igénybe vevő emberek munkarendjéhez. Ez nemcsak a munkavállalók számára jelent plusz terhet, hanem a munkáltató számára is káros termelés-kieséssel, ezáltal pedig bevétel-csökkenéssel járhat. Az egyes intézmények kevésbé összehangolt működési ideje, illetve munkamódszere, kistélepülésekről különösen nehezzé teszi az ügyintézését. Mindezekhez hozzájárulnak a helyi közlekedési nehézségek is, hiszen helyben elintézni az ügyek nagy részét nem lehet.

A problémák többsége, a helyi igények alapján szerveződve vagy átszervezve, (pl. az intézmények működésének, nyitvatartási idejének, a szolgáltatások igénybevételei idejének racionális összehangolásával és módosításával, illetve egyéb segítő szolgáltatások, támogató problémamegoldások kidolgozásával és bevezetésével), többnyire egyszerűen orvosolható lenne. Új bölcsőde építése, szolgáltatás bevezetése 2021 tanévben. 12 férőhellyel.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Településünkön 2008-tól egy védőnő biztosítja az anya-és gyermekgondozás területén felmerülő feladatok maradéktalan ellátását. Az átlagos egy védőnőre jutó 0-3 év közötti gyermekek számáról nincsenek adataink.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Az egész országra jellemző módon településünkön is előfordult, hogy a családi viszály elfajulását követően rendőrök riasztására került sor, ugyanakkor a nők – feltehetően kiszolgáltatott helyzetükre tekintettel és mert gyermekeiket és önmagukat is féltették - feljelentést egy esetben sem tettek, ezáltal bírósági ítélet sem születhetett. Számos tanulmány, újságcikk született már ebben a témában és megállapítható, hogy a családon belüli erőszak jogi szabályozása sem kielégítő, így az elnyomott nők még nehezebben szabadulnak egy erőszakos házasságból abban az esetben, ha közös gyermek/ek is vannak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nők rendelkezésére két olyan önkormányzati anyaothton áll, mely a település 50 km-es körzetében található, továbbá egy nem önkormányzati anyaothton az, ami a fent megjelölt feltételnek megfelel.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők a képviselőtestület tagjaiként töltenek be fontos szerepet a helyi közéletben. Amíg 2008-ban hat nő volt tagja a testületnek, addig 2011-ben már csak négy. Összességében megállapítható, hogy 2008-hoz viszonyítva a vizsgált szám csökkent, de így is meghaladja a képviselőtestületben részt vevő férfiak számát, ami 2011-re három főre nőtt. 2020 -ban a nők száma a képviselő testületben 2 fő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családbarát munkahelyek hiánya. Gyermekelhelyezés nehézsége.	Előadások szervezése és lebonyolítása az érintett munkaadók és munkavállalók bevonásával, alternatív megoldások kidolgozása és kiajánlása az optimális megoldás elérése érdekében.
Az kisgyermeket nevelő anyák számára nehéz a visszatérés a munka világába.	Tájékoztatás a képzési, munkavállalási lehetőségekről, tanácsadást a visszailleszkedés elősegítése érdekében.
Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.
Magas előfordulású betegségek megjelenése. Életmódból fakadó egészségi problémák	Egészségügyi szűrővizsgálatok és prevenciók előadások, életmód tanácsadások szervezése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

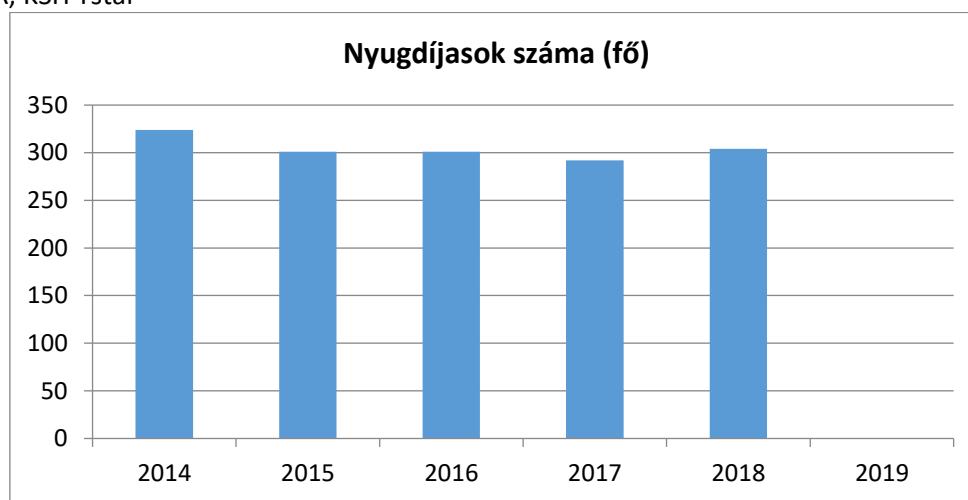
Az időskorú népesség számának alakulása változatlan a vizsgált időszakban a településen. Jövedelmi helyzetük nem kielégítő. A megfelelő egészségi állapotban lévő nyugdíjasok esetében jellemző a konyhakert művelése, saját részre szükséges zöldségek és gyümölcsök termesztése. Nagy a különbség a porták tekintetében, ugyanis vannak szépen rendben tartott háztájak, de előfordulnak ápolatlan, gondozatlan házak és udvarok is az idősök körében. Jelentős veszélyeket hordoz az elmagányosodás, az egyedül maradt nyugdíjasok sok esetben rossz egészségi állapotuk következtében nem képesek közösségbe járni, családjuk, gyermekeik többnyire távol élnek.

6.1 számú ábra – nyugdíjasok számának alakulása

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	131	193	324
2015	124	177	301
2016	125	176	301
2017	123	169	292
2018	128	176	304
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjasok száma 2014-ben meghaladta a 324 főt, azonban a számuk évről évre csökkent. 2018-es évben 304 fő nyugdíjas élt a településen. A nyugdíjas korosztály nemenkénti megoszlása az országosan tapasztalható magasabb női arányt mutatja.

A nyugdíjasok a település teljes lakosságának a harmadát teszik ki, amely alátámasztja a fent leírt „előregedés” tényét.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottságáról nem áll rendelkezésre adat.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A tevékeny idős kor programlehetőségei (foglalkoztatási program, kifejezetten számukra indított képzések, stb.) a településen nem állnak rendelkezésre. Ezek a lehetőségek pedig segítenék a jó mentális állapot minél további fennmaradását, a jó közérzet kialakítását, fenntartását (társaságba járás, új ismeretek megszerzése, stb.). A nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségeit figyelembe véve jellemző, hogy a munkaadók a munkavállalókat az életkor előre haladtával egyre kevésbé alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

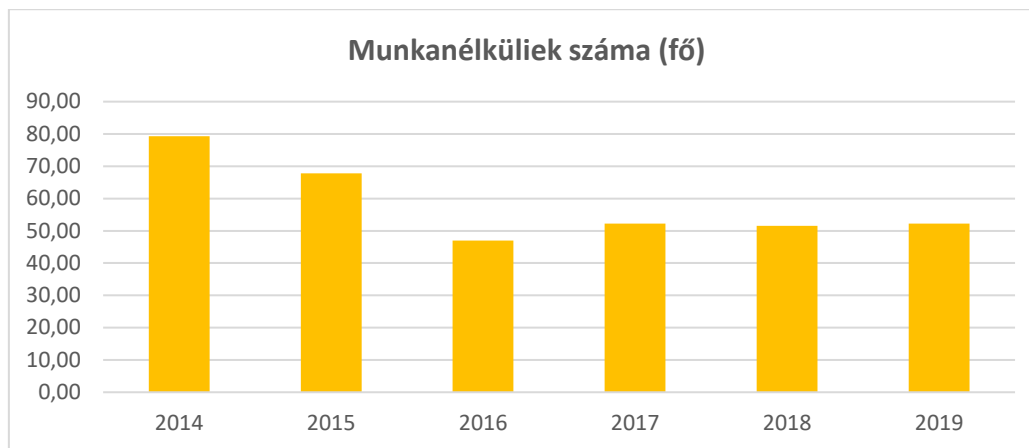
A hazai viszonylatban jellemző, hogy a vállalkozások, intézmények nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2014	79,25	10,25	12,93%	-	n.a.	-
2015	67,75	11,00	16,24%	-	n.a.	-
2016	47,00	6,25	13,30%	-	n.a.	-
2017	52,25	12,25	23,44%	-	n.a.	-
2018	51,50	10,75	20,87%	-	n.a.	-
2019	52,25	12,25	23,44%	-	n.a.	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés,
TeIR

A regisztrált munkanélküliek száma a településen 2014-ban 79 fő volt, amelynek 1,93 %-a 55 év feletti személy. Arányuk 2019-re 23,44 %-ra emelkedett.
Az 55 év feletti tartós munkanélküliek számáról nincsenek adataink.

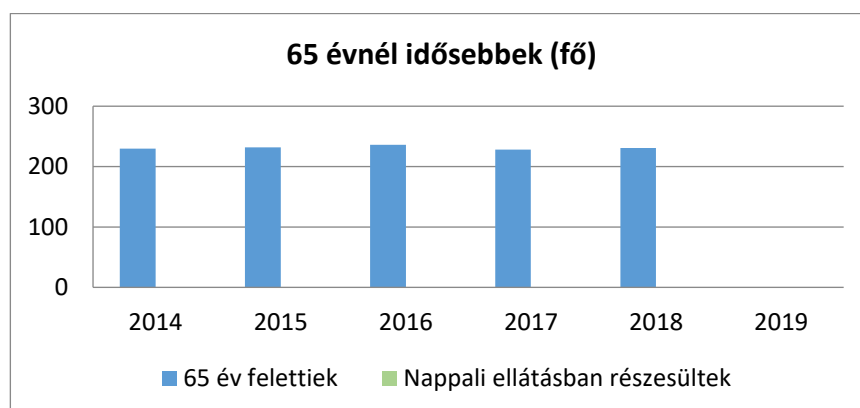
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. számú ábra - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2014	230	n.a.	-
2015	232	n.a.	-
2016	236	n.a.	-
2017	228	n.a.	-
2018	231	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás:
TeIR, KSH
Tstar

Nappali ellátásban részesülő időskorúakról nincsenek adataink.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése Civil (egyéni) kezdeményezések, helyi – a projekt szempontjából releváns – civil szervezet, potenciális szolgáltatásnyújtók bemutatása:

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2014	n.a.
2015	1,00
2016	1,00
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2015-2016-ban 1-1 időskorú személy részesült időskorúak járadékában.

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetsszerűleg fakadó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni.

A háziorvosi ellátás megoldott, az ellátás külterületi településrészen élők számára is hozzáférhető. Az idősek ellátása a Gyékényesi Központú Szociális Társulás keretein belül történik. A Társulás keretén belül kerül ellátására a házi segítségnyújtás feladat, mely keretén belül a szolgáltatást igénybevevők ellátása biztosított. A házi segítségnyújtásban részt vevők száma a településen élő idősek számához képest kevés. Jelenleg 4 fő vesz részt a házi segítségnyújtásban. Az idősek szolgáltatásban való részvételére történő ösztönzés indokolt lehet. Mivel jogszabály alapján 1 fő maximum 9 fő gondozottat láthat el, az ellátásban való ösztönzés a település foglalkoztatottsági helyzetét is elősegítené

A Zákányi Turisztikai, Szolgáltató és Start Szociális Szövetkezet bemutatása:

A közhasznú, szervezet 20016-ben alakult, 7 magánszemély (a társadalmi felelősség jegyében, a térség katasztrófális munkaerő piaci helyzetének javítása, támogatási céllal. A szervezet székhelye Zákányban található.

A szervezet főbb céljai az alapító okirat szerint: Célkitűzés a Dél-dunántúli régiót érintő társadalmi biztonság elősegítése, esélyegyenlőség, foglalkoztatás javítása. Demokráciafejlesztés, közösségi programok generálása, koordinálása. A lakosság testi, lelki és szociális egyensúlyait veszélyeztető hatások vizsgálata, szükségletek, erőforrások, problémák elemzése, akciók tervezése, végrehajtása interszektorális összefogással (kutató-elemző munka, gondozás, tanácsadás, képzés – átképzés, elhelyezkedés segítése). Esélyegyenlőség elősegítése, különös tekintettel a nőkre és hátrányokkal élőkre.

Kísérleti foglalkoztatások, közösségi modellprogramok szervezése, munkahelyteremtés képzéssel, tanácsadással, munkáltatókkal való együttműködéssel.

A településen élő nyugdíjas korú lakosokra egyáltalán nem jellemző az informatikai jártasság. Valószínű, hogy a városokban élő idősek nyitottabbak – széleskörű lehetőségeikre tekintettel – az új technikai eszközökre, de a kisebb településeken a kevesebb szolgáltatónak is köszönhetően nem terjedt el az internet sem.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programok száma az évek során szinte a duplájára nőtt. 2008-ban 6 program volt, 2012-ben már 11 ilyen programot indítottak. Ebben fontos szerepe lehet annak is, hogy a teljes lakosságot figyelembe véve a nyugdíjasok aránya nő.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2014	1	4022	n.a.	2
2015	1	4017	n.a.	1
2016	1	4022	n.a.	1
2017	1	4026	n.a.	1
2018	1	3378	n.a.	1
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

Településünkön egy könyvtár működik, melynek leltári állomány a vizsgált évek során sajnos lecsökkent.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős. Jellemző az elmagányosodás, a lakókörnyezet fenntartásának nehézsége.	Idősök bevonása civil, állami vagy egyházi eseményekbe. Közösségi élet fellendítése, generációs programok szervezése családok és gyermekek bevonásával, idősök bevonása a klubéletbe. Házi segítségnyújtás, igény szerinti szolgáltatás.
Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek és a tartós munkanélküliek száma emelkedik.	A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges. Munkáltatókkal kapcsolat felvétele az elhelyezkedésük elősegítéséért
Betegségek egyre növekvő száma	Szűrő vizsgálatok szervezése civil szervezetek közreműködésével, előadásokon keresztül szükséges a tájékoztatásuk az egészségük megőrzésének érdekében

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossgal formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	13	19	32
2015	8	14	22
2016	9	17	26
2017	12	19	31
2018	15	20	35
2019	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 2014-ban 32 fő, 2019-ben 35 fő részesült megváltozott munkaképességű személyek ellátásában. Az ellátottak között minden megvizsgált évben a nők száma volt magasabb.

- a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen fogyatékossgal élő személy nincs.

- b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők foglalkoztatása során hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos információval nem rendelkezünk.

- c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.

2019	n.a.	n.a.	n.a.
------	------	------	------

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A településen önálló életvitelt támogató helyi intézmény nem működik, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma 2008-ban 10 fő volt, 2012-ben ez a szám 12 főre változott. Tekintettel arra, hogy az ellátás igénybe vételéhez szükséges feltételek 2012. január 1. napját követően szigorodtak, a jövőben nem várható jelentős növekedés a számukban.

Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma 2 fő, mely mindent figyelembe véve elenyészőnek mondható.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzat intézményeinek épülete fizikai akadálymentesítése részben megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettsége, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A kulturális élet központja, a művelődési ház akadálymentesítése megoldott. A háziorvosi rendelőben a fizikai akadálymentesítés megoldott infokommunikációs akadálymentesítés viszont nincs.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Egyéb munkahelyek akadálymentesítésének állapotáról információ nem áll rendelkezésre.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településen a járdák, parkok akadálymentesítettsége részben megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyek rendelkezésére 1 db ápolást, gondozást nyújtó intézmény található a településen. Egyéb rehabilitációs intézmény, lakóotthon vagy átmeneti ellátását nyújtó fogyatékosok gondozóház sem épült az évek során, továbbá támogatott lakhatást sem tudnak igénybe venni a rászorulóknak.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkriminációról nem áll rendelkezésünkre adat.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
--

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem teljes körű az intézmények fizikai akadálymentesítése.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, ütemterv készítése, komplex akadálymentesítés kivitelezése.
A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottsága alacsony.	Megfelelő, széleskörű tájékoztatás a képzési lehetőségekről, ösztönzés az azokon történő részvételre, valamint védett munkahelyek létrehozása.
Az infokommunikációs akadálymentesítés hiányos.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, ütemterv készítése, komplex infokommunikációs akadálymentesítés kivitelezése.
Fogyatékkal élőkkel kapcsolatosan kialakult előítélet, félelem.	Programok szervezése az érintett szervezetek, személyek bevonásával, kötetlen beszélgetések, előadások a probléma megismerése érdekében. Szemléletváltás elősegítése, érzékenyítés, tájékoztatás a segítségnyújtás helyes módjáról.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A roma célcsoport érdekében létrejött szervezet a nők esetében a Somogyi Munkanélküliekért Alapítvány, valamint a Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Családok Átmeneti Otthona. A Fogyatékkal élők esetében a Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete. Gyermekes esetében a Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Családok Átmeneti Otthona. Az idősek esetében a mikro-térségi nyugdíjas klubok.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekében végzett, a szektorok közötti közös munka inkább eseti jellegű állandó fórum nincs a felek számára. Későbbi egyeztetés, illetve felmérés tárgyát képezheti az erre vonatkozó igény feltérképezése. Amennyiben a szereplőknek igénye van folyamatos közös munkára, úgy közösen kidolgozhatják az együttműködés részleteit.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A térség önkormányzatai közös feladatellátást folytatnak bizonyos területeken a Csurgói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása keretében. Bár a közösen ellátott feladatok száma, az ellátás módja 2013-tól átalakult, az együttműködés alapjai adottak egy esélyegyenlőséggel kapcsolatos együttműködéshez. Közös feladat maradt a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat működtetése. A fogyatékkal élő emberek gondozása, ellátása szintén a társulás útján biztosított.

Mikrotérségi feladat a házi segítségnyújtás biztosítása, melyet az önkormányzat a Gyékényes központú Szociális Mikro-térségi Társulás útján biztosít.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Zákány községben és Órtilosban működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a község önkormányzatával együttműködve fontos támasza a célcsoport tagjainak.

Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a nemzetiségi önkormányzat kiemelten fontos szervezet. A roma nemzetiségi önkormányzat jogszabályban meghatározott feladatait a képviselő-testület látja el.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A 8. a) pontban leírt civil szervezetek alapszabályukban, működési szabályzatuknak megfelelően járnak el a célcsoportok ellátásban.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A községben működő vállalkozások a civil szervezetek által szervezett (jótékonyági) programok esetenkénti anyagi támogatásán keresztül veszik ki részüket az esélyegyenlőségi feladatok ellátásából.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzat, egyéb partnerek bevonása a helyi esélyegyenlőségi programba elsőként az adatgyűjtés során lettek bevonva. Az adatszolgáltatás mellett megtették javaslataikat, észrevételeiket, melyeket a program készítése során beépítettünk az intézkedések közé. A roma nemzetiségi önkormányzat javaslata volt a közmunka programban részvevők számának növelése, elősegítve ezzel a mélyszegénységben élők kitörési lehetőségeit.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program elkészülése után nyilvánosságra kerül. A megfogalmazott intézkedések megvalósulását így mind a célcsoportok, mind általában a lakosság nyomon tudja követni. Az önkormányzat esélyegyenlőségi munkatársa felelőssége, hogy nyomon kövesse a megvalósulást és tartsa a kapcsolatot a célcsoportok képviselőivel. Fogadja észrevételeiket, esetleges újonnan felmerült javaslatokat.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a munkanélküliek aránya, főként a 45-59 éves korcsoport körében (2019. évi adat: 17,70%), valamint a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya (2019. évi adat: 20,57%)	Munkaerő-piaci reintegrációs és képzési programok szervezése, részvétel ösztönzése, rendszeres jövedelem szerzése érdekében. Fontos a munkanélküliek folyamatos tájékoztatása, a regisztrálás hasznosságáról, a képzési lehetőségekről, az egyéb ellátásokról.
	Nincs az oktatásból a munkaerő piacra átlépést segítő program.	Pályakezdők foglalkoztatását elősegítő program kidolgozása az érintettek bevonásával (oktatási intézmények, munkahelyek).
	Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	Piacképes szakképzések szervezése, motiválás a részvételre.
	Kevés a helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrő program.	Egészségügyi szűrővizsgálatok és prevenció előadások szervezése. Életvezetési tanácsadás.
Gyermekek	A tanulók érettségig adó gimnáziumi és szakközépiskolai középfokú oktatásban való részvétele nem jelentős mértékű, így jellemző a településen az alacsony iskolai végzettség.	Továbbtanulás ösztönzése, támogatása. Pályaválasztási tanácsadás, pszichológiai tesztekkel, elbeszélgetéssel egyéniségre szabva.
	A gyermekszegénység, hátrányos helyzet a gyermekek körében. A hátrányos helyzetben élő gyermekek lakhatási körülményeiről, étkezési és sportolási lehetőségeiről, egészségügyi állapotáról nincsenek pontos adatok.	Az érintett családok, civil szervezetek, egészségügyi szolgáltatók, családgondozó bevonásával a helyzetfeltárást követően a szociális hátrányok enyhítése a szükséges programokkal. Jelzőrendszer hatékony működtetése. Tájékoztatás a támogatások igénybevételeinek lehetőségeiről. Gyűjtések, adományozások szervezése.
	Igény jelentkezett bölcsődei ellátás megszervezésére	2021 tanévben 12 fő ellátására bölcsődei szolgáltatást indít Zákány Község Önkormányzata
Idősek	Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős. Jellemző az elmagányosodás, a lakókörnyezet fenntartásának nehézsége.	Idősek bevonása civil, állami vagy egyházi eseményekbe. Közösségi élet fellendítése, generációs programok szervezése családok és gyermekek bevonásával, idősek bevonása a klubéletbe. Házi segítségnyújtás, igény szerinti szolgáltatás.

	Betegségek egyre növekvő száma	Szűrő vizsgálatok szervezése civil szervezetek közreműködésével, előadásokon keresztül szükséges a tájékoztatásuk az egészségük megőrzésének érdekében
	Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek és a tartós munkanélküliek száma emelkedik.	A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges. Munkáltatókkal kapcsolat felvétele az elhelyezkedésük elősegítéséért.
Nők	Az kisgyermeket nevelő anyák számára nehéz a visszatérés a munka világába. Gyermekelhelyezés nehézsége	Tájékoztatás a képzési, munkavállalási lehetőségekről, tanácsadást a visszailleszkedés elősegítése érdekében.
	Családbarát munkahelyek hiánya. Gyermekelhelyezés nehézsége.	Előadások szervezése és lebonyolítása az érintett munkaadók és munkavállalók bevonásával, alternatív megoldások kidolgozása és kiajánlása az optimális megoldás elérése érdekében.
	Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.	Nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.
	Magas előfordulású betegségek megjelenése. Életmódból fakadó egészségi problémák	Egészségügyi szűrővizsgálatok és preventív előadások, életmód tanácsadások szervezése.
Fogyatékkal élők	Nem teljes körű az intézmények fizikai akadálymentesítése.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, ütemterv készítése, komplex akadálymentesítés kivitelezése.
	A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottsága alacsony.	Megfelelő, széleskörű tájékoztatás a képzési lehetőségekről, ösztönzés az azokon történő részvételre, valamint védett munkahelyek létrehozása.
	Az infokommunikációs akadálymentesítés hiányos.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, ütemterv készítése, komplex infokommunikációs akadálymentesítés kivitelezése.

	Fogyatékkal élőkkel kapcsolatosan kialakult előítélet, félelem.	Programok szervezése az érintett szervezetek, személyek bevonásával, kötetlen beszélgetések, előadások a probléma megismerése érdekében. Szemléletváltás elősegítése, érzékenyítés, tájékoztatás a segítségnyújtás helyes módjáról.
--	---	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a **romák** élethelyzetén, életminőségén javítani tudunk.

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben élők** természetbeni és anyagi segítséget kapjanak szociális helyzetük javításához, a segítségnyújtás kiemelt célja a munkavállalásra, a regisztrálatlan munkanélküliek regisztrálásának propagálása és a regisztráltatás elősegítése, piacképes szakképzések szervezése.

Kiemelt területnek tartjuk a **gyerekek** elszegényedésének megelőzését, a jelzőrendszer hatékonyságának növelését.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** helyzetére, a közösségi programokon való részvételük támogatására.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetén, az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételük ösztönzését.

Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők** integrációjára, az esélyegyenlőség területén végzett széleskörű információ szolgáltatásra.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Javuljon a telepszerű lakókörnyezetben élők (szociális, közösségi, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci) szolgáltatásokhoz való hozzáférése	Javuljon a telepszerű lakókörnyezetben élők (szociális, közösségi, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci) szolgáltatásokhoz való hozzáférése	Növekedjen azon személyek száma, akik társadalmi felzárkózást segítő, különösen oktatási, képzési és foglalkoztatási programokba kapcsolódnak	pályázati anyagok, önkormányzati költségvetése	Settlement típusú szociális munka. Prevenációs programok, szűrőprogramok szervezése, dokumentálása	Polgármester	2025.01.01.	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők száma.	Pályázati források, anyagi, személyi, tárgyi feltételek biztosítása. Szociális és oktatási szakember	2025.01.01.
2	Mélyszegénységben élő gyermekek számáról felmérés	Mélyszegénységben élő gyermekek számáról felmérés	Legalább megközelítő felmérés elvégzése, hogy a	Helyi szociális rendelet	Esélyegyenlőséget segítő, szükségleteket kielégítő Szolgáltató	Polgármester	2025.01.01.	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	elvégzése, a meglévő szociális hátrányok enyhítése érdekében.	elvégzése, a meglévő szociális hátrányok enyhítése érdekében.	helyzetfeltárás alkalmazásával a meglévő szociális hátrányok enyhítésre kerüljenek		pont kialakítása a célterületen. (Projektiroda, mosási, fürdési lehetőség, integrált családi napközi/tanoda kialakítása, fejlesztő gyermekfelügyelet, játékos programok a szülői szerepek megerősítésére, főként azon időszakban, amikor a felnőtt családtagok képzésben, foglalkoztatásban, illetve egyéb közösségi,			száma. Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha a szűrőprogramot a célcsoport elfogadja, sikerül szemléletváltást elérni a témában, és az önálló életvitelbe is át tudnak ültetni egészségmegőrző tevékenységeket. Javul a		

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					egészségügyi programokon vesznek részt.)			mélyszegénységben élők általános egészségügyi állapota.		
3	Továbbtanulás ösztönzése	Továbbtanulás ösztönzése	Továbbtanulás ösztönzése támogatásokkal, bizonyos pozitív eredmények megvalósítása esetén kilátásba helyezett juttatásokkal, pályaválasztási tanácsadás, pszichológiai tesztekkel, elbeszélgetéssel egyéniségre szabva.	pályázati dokumentumok, önkormányzat költségvetése	Egyéni fejlesztési tervek készítése, megvalósítása. Speciális prevenciós és korrekciós, tanulást, tehetséggondozást segítő tanodajellegű programok szervezése a célterületen, segédeszközök, helyiség biztosítása.	Polgármester	2025.01.01.	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma;	Személyi és tárgyi feltételek, pénzügyi források biztosítása, pályázatok figyelése	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					(Szolgáltató Pont). Együttműködő szakemberek: pedagógusok, szociális segítők, önkéntesek, esetmenedzserek, szülők. EFT			képzést eredményesen elvégzők száma		
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A hátrányos helyzetben élő gyermekek lakhatási körülményeit, étkezési és sportolási lehetőségeit, egészségügyi állapotát érintő szociális	A hátrányos helyzetben élő gyermekek lakhatási körülményeit, étkezési és sportolási lehetőségeit, egészségügyi állapotát érintő szociális	Az érintett családok, civil szervezetek, egészségügyi szolgáltatók, család gondozó bevonásával a helyzetfeltárást követően a szociális hátrányok	pályázati anyagok, önkormányzat költségvetése	Csillag Szolgáltató Ház /Cserhaj kialakítása a település központjában álló ingatlanban. Felújítás, berendezés, működtetés, fenntartás.	Polgármester	2025.01.01.	Dokumentált kapcsolatfelvétel. Az intézkedés akkor eredményes, ha a célcsoport tagjainak részvételi hajlandósága hosszú távon	Pályázati források, anyagi, személyi, tárgyi feltételek biztosítása.	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	hátrányok enyhítése.	hátrányok enyhítése.	enyhítése a szükséges programokkal.		Közösségfejlesztés, együttműködések generálása. Egészségfejlesztési és kompetenciafejlesztő tréningek szervezése: Önszervező klub szervezése: (közösségi problémamegoldás, fejlesztés). Az intézkedés tartalma			fennmarad, és a szakemberek is hatékonyak ítélik a megvalósulást.		
2	Bölcsődei szolgáltatás fejlesztése	Új bölcsőde létrehozása Zákányban	Új, 12 férőhelyes bölcsőde létrehozása Zákányban.	Pályázati dokumentumok, önkormányzati költségvetése	Új, 12 férőhelyes bölcsőde létrehozása Zákányban.	Polgármester	2025.01.01.	Bölcsődei férőhelyek száma	Személyi és tárgyi feltételek.	2025.01.01.
III. A nők esélyegyenlősége										

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1	Egyenlő munkáért egyenlő bér	Egyenlő munkáért egyenlő bér	Helyzetfelmérés és kidolgozása minél szélesebb munkaadói kör bevonásával, az egyenlő bánásmód elvének megismertetése előadások keretében	Pályázati dokumentumok, önkormányzati költségvetése	Az egyenlő bánásmód szükségességének tudatosítása a munkáltatókban tájékoztató előadások keretében.	Polgármester	2025.01.01.	Dokumentált kapcsolatfelvétel; egyéni intézkedési tervek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források felkutatása	2025.01.01.
2	Családbarát munkahelyek teremtése érdekében előadások szervezése és lebonyolítása az érintett munkaadók és munkavállalók	Családbarát munkahelyek teremtése érdekében előadások szervezése és lebonyolítása az érintett munkaadók és munkavállalók	Előadások szervezése és lebonyolítása az érintett munkaadók és munkavállalók bevonásával, alternatív megoldások	pályázati dokumentumok, önkormányzati költségvetése	Gyermekek és gondozásra szorulóknak ellátása és felügyelete, rugalmasan a szülők elfoglaltságához, kötelezettségéhez	Polgármester	2025.01.01.	Eredményességi mutatók: legalább 1 szervezett képzés; képzésre beiratkozottak száma; képzést eredményese	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források felkutatása	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	bevonásával, alternatív megoldások kidolgozása és kiajánlása. Családbarát munkahelyek hiánya. Az édesanyák számára nehéz a visszatérés a munka világába akár több éves kihagyás után.	bevonásával, alternatív megoldások kidolgozása és kiajánlása. Családbarát munkahelyek hiánya. Az édesanyák számára nehéz a visszatérés a munka világába akár több éves kihagyás után.	kidolgozása és kiajánlása az optimális megoldás elérése érdekében.		ez igazodóan, atipikus időszakban is, (pl. éjszakai gyermekelhelyezés biztosítása, délutáni és kora esti felügyelet.)			n elvégzők száma.		
3	Visszatérés a munka világába gyermekvállalást követően	Visszatérés a munka világába gyermekvállalást követően	Az önkormányzat részéről kijelölt kapcsolattartó az édesanyákat folyamatosan tájékoztatja a	Pályázati dokumentumok, önkormányzat költségvetése	Felnőttképzés lehetőségének biztosítása, információval, szívességcserékkel, atipikus gyermekjóléti alapellátási formák	Polgármester	2025.01.01.	Dokumentált kapcsolatfelvétel; veszélyeztetett gyerekek száma; egyéni intézkedési tervek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források felkutatása	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			képzési, munkavállalási lehetőségekről, tanácsadást tart a visszailleszkedés elősegítése érdekében.		bevezetésével. Munkatapasztalat, gyakorlatszerzés önkéntesként, közösségi kompetenciák fejlesztésére irányuló képzések					
4	Felkészítés a népbetegségek megelőzése érdekében	Felkészítés a népbetegségek megelőzése érdekében	Kifejezetten nők számára indított képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával. Szűrővizsgálatok helyi szintű szervezése.	Pályázati dokumentumok, önkormányzat költségvetése	Dohányzást, alkohol- és drogfogyasztást megelőző tanácsadás. Az egészséges táplálkozás és életvezetési kompetenciák, családi életre való felkészítést támogató programok,	Polgármester	2025.01.01.	Dokumentált kapcsolatfelvétel, dokumentált programok, legalább éves szinten 1 program szervezése	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek felkutatása	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					tréningek megvalósítása, Csecsemőgondozási és gyermekellátási ismeretek fejlesztése; rendszeres testmozgását elősegítő szabadidős programok. Szűrőprogramokra, szakorvosi rendelésre való eljutás megszervezése, fogászati és látásproblémák kiszűrése. Elsősegélynyújtási és baleset					

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					megelőzési programok, tréningek, tanácsadások.					
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Idősek elmagányosodásának megakadályozása.	Idősek elmagányosodásának megakadályozása.	Idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további önkéntes munkaerő bevonása a civil szervezeteken és iskolákon keresztül. A távol lévő családok „közelebb hozása” érdekében a	Önkormányzat költségvetése	Az elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek feltérképezése a megfelelő partnereke bevonásával. A feltérképezést követően partnerek bevonásával programok szervezése.	Polgármester	2025.01.01.	Elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek száma. A feltérképezésükbe bevont partnerek száma. A programok szervezésébe bevont partnerek száma. Programok száma.	Pályázati lehetőségek, személyi, tárgyi eszközök	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			számítástechnikai ismeretek oktatása. Szomszéd általi figyelőszolgálat megszervezése. Az igények felmérését követően „pót nagy” program elindítása.							
2	A hátrányos megkülönböztetés felszámolása a foglalkoztatás terén.	A hátrányos megkülönböztetés felszámolása a foglalkoztatás terén.	A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges.	Pályázati dokumentumok, önkormányzat költségvetése	Érintett családokkal kapcsolatfelvétel, veszélyeztettség okainak feltárása; egyéni intézkedési tervek	Polgármester	2025.01.01.	Az intézkedés akkor eredményes, ha a célcsoport tagjainak részvételi hajlandósága hosszú távon fennmarad, és	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források felkutatása	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					kidolgozása. Megelőző intézkedések bevezetése. Munkahelyteremtő programok felkutatása.			a szakemberek is hatékonyan ítélik a megvalósulást.		
3	Az idősek aktivitásának megőrzése.	Az idősek aktivitásának megőrzése.	Az idősek aktivitásának megőrzése érdekében generációs programok szervezése családok és gyermekek bevonásával.	Pályázati dokumentumok, önkormányzati költségvetése	Az elmagányosodás lehetőségének megszüntetése, csökkentése. A tevékenység megvalósításában a szükséges partnerek bevonása. Programok szervezése a szabadidő tevékeny eltöltése céljából.	Polgármester	2025.01.01.	Az egyedül élő idős emberek száma. A feltérképezésükbe bevont partnerek száma. A programok szervezésébe bevont partnerek száma. Legalább 1 program	Pályázati lehetőségek, személyi, tárgyi eszközök	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
								szervezése évente.		
4	Idősek foglalkoztatásának elősegítése.	Idősek foglalkoztatásának elősegítése.	Munkáltatókkal kapcsolat felvétele az elhelyezkedésük elősegítéséért.	Pályázati dokumentumok, önkormányzati költségvetése	Aktív időskorúak munkavállalásának elősegítése	Polgármester	2025.01.01.	Dokumentált kapcsolatfelvétel; egyéni intézkedési tervek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források felkutatása	2025.01.01.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Szűrő vizsgálatok helyi szintű szervezése	Szűrő vizsgálatok helyi szintű szervezése	Szűrő vizsgálatok szervezése civil szervezetek közreműködésével, előadásokon keresztül szükséges a tájékoztatásuk az egészségük	pályázati anyagok, önkormányzati költségvetése	Fogyatékkal élők csoportja számára átfogó egészségügyi szűrőrendszer kialakítása, megfelelő időbeli rendszerességgel. Szűréseken való részvétel ösztönzése	Polgármester	2025.01.01.	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők száma.	Pályázati források, anyagi, személyi, tárgyi feltételek biztosítása.	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			megőrzésének érdekében							
2	Az intézmények fizikai akadálymentesítése.	Az intézmények fizikai akadálymentesítése.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, ütemterv készítése, komplex akadálymentesítés kivitelezése.	Pályázati dokumentumok	Közintézmények szükséges fizikai akadálymentesítésének megvalósítása.	Polgármester	2025.01.01.	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható, fenntartásában állagmegóvást kell alkalmazni	Pályázati forrás.	2025.01.01.
3	Fogyatékkal élők foglalkoztatottságának elősegítése.	Fogyatékkal élők foglalkoztatottságának elősegítése.	Megfelelő, széleskörű tájékoztatás a képzési lehetőségekről, ösztönzés az azokon	Pályázati dokumentumok, önkormányzat költségvetése	Érintett családokkal kapcsolatfelvétel, veszélyeztetettégek okainak feltárása;	Polgármester	2025.01.01.	Dokumentált kapcsolatfelvétel; egyéni intézkedési tervek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források felkutatása	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			történeti részvételre, valamint védett munkahelyek létrehozása.		egyéni intézkedési tervek kidolgozása. Veszélyeztetettség határán lévő gyerekek felkutatása, megelőző intézkedések bevezetése. Munkahelyteremtő programok felkutatása.					
4	Infokommunikációs akadálymentesítés hiányos.	Infokommunikációs akadálymentesítés hiányos.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, ütemterv készítése, komplex	Pályázati dokumentumok	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.	Polgármester	2025.01.01.	Akadálymentesített közintézmények száma, pályázati források függvénye.	Pályázati forrás.	2025.01.01.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			infokommunikációs akadálymentesítés kivitelezése.							
5	Szemléletváltás elősegítése a fogyatékkal élőkkel szemben kialakult előítéletek leküzdése érdekében	Szemléletváltás elősegítése a fogyatékkal élőkkel szemben kialakult előítéletek leküzdése érdekében	Programok szervezése az érintett szervezetek, személyek bevonásával, kötetlen beszélgetések, előadások a probléma megismerése érdekében. Szemléletváltás elősegítése, tájékoztatás a segítségnyújtás helyes módjáról	Önkormányzat költségvetése	Érzékenyítő képzések előadások tartása az előítéletek leküzdése érdekében.	Polgármester	2025.01.01.	Az intézkedés megvalósításába bevont partnerek száma. Legalább 1 előadás. A szóróanyagok száma. Az előadásokon résztvevők száma	Személyi és tárgyi feltételek.	2025.01.01.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről ..... felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Zákány Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Zákány község polgármestere a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) 13/2020 (VI.5.) számú határozatával elfogadta.

Zákány, 2020. június 5.

Zákány Község Önkormányzat
Polgármestere

13/2020 (VI.5.) számú határozata

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020 (II.11) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésben biztosított felhatalmazás alapján Zákány Község képviselő testületének az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében rögzített hatáskörében eljárva

1. Zákány Község Polgármestere Zákány Község 2020-2025. évekre szóló helyi esélyegyenlőségi programját a melléklet szerinti tartalommal elfogadja, azt aláírja, illetve annak közzététele kapcsán szükséges intézkedéseket megteszi.

Határidő: 2020. június 15.
Felelős: Jankó Szabolcs polgármester

A döntés az Mötv. 132. § (2) és (3) bekezdése alapján törvényességi felülvizsgálat keretében vizsgálható.

Indoklás

A Kormány a 40/2020. (III.11) Korm. rendelettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére 2020. március 11. napján 15.00 órától veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) 46. § (4) bekezdése szerint:

„Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási közzeteiről, ha a szolháltatás a települést is érinti.”

A Kat. 46. § (4) bekezdése alapján – az ott meghatározott korlátokra figyelemmel – a polgármester jogosult valamennyi képviselő testületi hatáskört, beleértve a képviselő testület szerveire átruházott feladat és hatáskörgyakorlást is, veszélyhelyzet esetén az önkormányzat zökkenőmentes működése érdekében gyakorolni.

Zákány Község első Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban: HEP) 2013. évben 5 éves időtartamra készült el, melynek felülvizsgálata 2015. és 2017. évben megtörtént. Az egyenlő

bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Törvény) 31. § (1) bekezdése szerint a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. A Törvény ugyanezen paragrafusának (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az a törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzéteszi az általa elfogadott helyi esélyegyenlőségi programot, valamint soron kívül megküldi a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság számára, mely azt honlapján közzéteszi.

Az új öt éves időtartamra szóló HEP elkészült, mely jelen határozat melléklete.

A Kat. 46. § (4) bekezdése szerint biztosított feladat és hatásköreit a polgármesternek az Mötv. 9. § -ában meghatározott jóhiszeműség és társadalmi rendeltetésnek megfelelő joggyakorlás elvével összhangban kell gyakorolnia úgy, hogy döntéseinek mindenkor meg kell felelnie a szükségesség és arányosság követelményeinek.

Tekintettel arra, hogy a HEP megléte feltétele a támogatásoknak, annak elfogadása soron kívül szükséges.

A határozat alapja a Kat. 46. § (4) bekezdése, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (II. 11.) Korm. rendelet, az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján.

Zákány, 2020. 06. 04.

Jankó Szabolcs
polgármester

